

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

PROFESIONALISMUS V ČESKÉM TRIATLONU

Bakalářská práce

Autor: Jaroslav Hýzl, management sportu a trenérství

Vedoucí práce: Mgr. Jiří SKOUMAL, Ph.D.

Olomouc 2011

Jméno a příjmení autora: Jaroslav Hýzl

Název diplomové práce: Profesionalismus v českém triatlonu

Pracoviště: Katedra rekreologie

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jiří SKOUMAL, Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2012

Abstrakt: V diplomové práci zkoumám úroveň odbornosti vedení a řízení triatlonových klubů, oddílů, jejichž závodníci se účastní nejvyšších a nejprestižnějších triatlonových závodů u nás, ale i v zahraničí. Práce popisuje různé způsoby a druhy řízení, získávání finančních prostředků k zajištění činnosti klubů, oddílů i jednotlivých závodníků a dívá se i na problematiku všeobecné sportovní profesionalizace jak u závodníků, tak i u trenérů a manažerů.

Klíčová slova: sport, sportovec, amatér, profesionál, sportovní organizace

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Name and Surname: Jaroslav Hýzl

Topic of the Thesis: Professionalism in the Czech Triathlon

Workplace: Department recreology

Principal Consultant: Mgr. Jiří SKOUMAL, Ph.D.

The Year of Defence of the Thesis: 2012

In the thesis I investigate the level of proficiency of the leadership and management of the triathlon teams and clubs whose competitors take part in the top and the most prestigious triathlon competitions in our country and abroad. The thesis describes various ways and types of management, getting financial support to guarantee the activities of clubs and individual sportsmen and also looks at the problems of general sport professionalism of competitors as well as coaches and managers.

Key words: sport, sportsman, amateur, professional, sport organization

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Jiří Skoumal, Ph.D., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 5.12. 2011

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jiřímu Skoumalovi, Ph.D. za jeho pomoc a cenné rady při vedení bakalářské práce.

OBSAH

1	Úvod	7
2	Syntéza poznatků	9
2.1	Definice pojmů	9
2.2	Triatlon, co je to triatlon	12
2.2.1	Historie triatlonu	13
2.2.2	Historie triatlonu u nás	14
2.2.3	Český svaz triatlonu	15
2.2.4	Triatlonové závody, soutěže	17
2.2.5	Pravidla triatlonu	19
2.2.6	Vrcholový triatlon v ČR	20
2.3	Profesionalismus v triatlonu	22
2.4	Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)	23
2.5	Subjekty působící ve sportu	25
3	Cíle a úkoly	29
3.1	Hlavní cíl	29
3.2	Úkoly	29
4	Metodika práce	30
4.1	Informační zdroje	31
5	VÝSLEDKOVÁ část	33
6	Diskuze	40
7	Závěr	45
8	Souhrn	46
9	Referenční seznam	48
10	Přílohy	50
10.1	Anketní otázky	50
10.2	Prémiový řád profesionálního triatlon týmu	52

1 ÚVOD

Již dlouhých třicet dva let se pohybuji ve vrcholovém sportu. Nejprve jako plavec, později jako triatlonista. V obou případech jsem se pohyboval v nejvyšších patrech výkonnosti, v plavání jako žákovský a později i juniorský reprezentant, v triatlonu jsem byl deset let v reprezentaci České republiky. Na to, abych dosáhl těchto met, jsem velmi tvrdě, soustavně a systematicky trénoval a zejména ze začátku mé sportovní kariéry netušil, když moc si to přál, že se sportem dokážu a taky jednoho dne budu žít. V době před rokem 1989 jako plavec jsem záviděl tenistům a hokejistům, že dělají sport a ještě za to dostávají peníze, ačkoliv jejich výsledky nedosahovaly výsledků mých v plavání. Byla to doba, kdy oficiálně status profesionálního sportovce neexistoval a v podstatě neexistuje ani nyní, doba, kdy hokejisté a fotbalisté určité výkonnosti byli zaměstnanci podniků, které měli v názvu klubu či oddílu ale do zaměstnání nechodili, byli jen na výplatnících. Jejich hlavní činnost nebyla práce, ale sport a pokud možno, co nejlepší výsledky. A jelikož se jednalo hlavně o kolektivní sporty, úroveň jednotlivých hráčů byla často odlišná, přístup neprofesionální jak ke sportu samotnému, tak i ke všemu, co k němu patřilo, regenerace, životospráva. Byl to velký kontrast v porovnání s tenisty. Tenis jako individuální sport budoval v hráčích odpovědnost ke všemu, co se kolem něj točilo. Přísnost k sobě samému, odpovědnost k tréninku, životosprávě i regeneraci byla již vštěpována od žáků a případně nejlepších tu byla možnost svými sportovními výsledky začít vydělávat peníze a cestovat po světě. V době socialistického sportu jsem opravdu záviděl, zejména tenistům, jejich professionalismus a chtěl být jako oni. Toho se mi podařilo až po roce 1990, kdy jsem jako triatlonista mohl cestovat po světě a začít se žít, na základě výsledků, sportem.

Triatlon je „mladý“, ale velmi rychle a dynamicky se rozvíjející sport, který v sobě shromažďuje všechny novinky a objevy jak z oblasti sportovního tréninku, tak i z oblasti sportovního vybavení a techniky. Za můj sportovní profesionální a nyní i amatérský život se triatlon stal významným sportovním odvětvím, které v sobě zahrnuje velké množství znalostí, dovedností, odpovědného přístupu. Téměř každý triatlonista má základní znalosti nejen z oblasti trénování, ale i marketingové a manažerské. A získat co největší a nejšáhlejší znalosti z problematiky sportu a všeho, co k němu v současné době patří, byli hlavními motivy studovat obor management sportu a trenérství.

Cílem mé bakalářské práce bylo získat informace a popsat prostředí, ve kterém se pohybují nejlepší triatlonisté, sportovci, kteří mají sport jako hlavní zdroj finančních prostředků.

2 SYNTÉZA POZNATKŮ

2.1 Definice pojmů

Pro srozumitelnost a jasnost se pokusím vyjádřit hlavní definice sportu, vrcholového, profesionálního, poloprofesionálního i amatérského pomocí definic, které uvádí odborná literatura.

Vrátím se do minulosti, do starověkého Řecka. Máme doklady o sportu už z předřecké doby, lze ale říci, že skutečným fenoménem se sport stal právě až ve starověkém Řecku. Řekové vytvořili bohatě rozvětvený a navzájem skloubený systém sportovních disciplín, a to především v ideálu *kalokagathie* („harmonický rozvoj těla a ducha“ či „tělesná krása (sportovce) spojená s duševní ušlechtilostí jako souhrnem občanských ctností“). K masovému rozšíření sportu v Řeckém světě přispělo jednak společenské přesvědčení, že správný občan má cvičit a sportovat, jednak vysoké společenské hodnocení vítězů závodů, ale zřejmě i soutěživost Řeků. Sport se tak brzy stal (vedle umění, vědy a vzdělanosti vůbec) součástí kultury. První olympijské hry se podle zpráv řeckých historiků konaly roku 776 př. Kristem. Hry tohoto roku však byly ve skutečnosti pouze první oficiální, tzn. poprvé se začal dělat seznam olympijských vítězů. (Zamarovský, 1980). Již dříve se konala různá utkání a závody místního charakteru. Olympijský vítěz získal respekt ve všech oblastech života. Vítězství na olympijských hrách bylo ceněno tak vysoko jako vítězství vojevůdce ve válce. Ve svém městě byl velkolepě uvítán. Nejprve zamířil do chrámu, kde vzdal děkovnou oběť bohům a věnoval jim svůj věnec. Pak vláda a rada města uspořádala na jeho počest slavnostní hostinu v prythaneiu, kde měl od té doby zadarmo stravování. Vítěz byl často osvobozen od některých nebo i všech daní. Měl též právo nechat si postavit sochu - bohatí si ji zaplatili sami, chudým město. Sport ve starověkém Řecku byl skutečným fenoménem. Byl integrální součástí řeckého společenského života (Šílený, 1947). Jeho role se dá možná srovnat s rolí sportu v současnosti.

Samotné definování sportu je velmi široké téma. Pro názornost této šířky, uvádím několik definic. „Sport je rekreační fyzická aktivita tvořící složku volného času a životního stylu, ve vrcholové podobě prováděná i jako profese. Plní funkci zdravotní i rekreační, zahrnuje momenty soutěživosti, výkonu, regulované ventilace agrese, příslušnosti ke skupině. Je taktéž charakterizována jako pohybová činnost soutěžního charakteru prováděná podle určitých pravidel. Dělí se na relaxační, vrcholovou a výkonnostní. Základní dělení: sport individuální a kolektivní“ (Hobza, 2006). Sport je v právních předpisech České republiky

označován jako veřejně prospěšná činnost, kterou přímo definuje zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu „Sport představuje všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní“. Je nezbytné také doplnit, že sport pro konkrétní případy musíme doplnit upřesněním - „školní sport“, „rekreační sport“, „závodní (soutěžní) sport“. Pojem sport je dnes obvykle označována pohybová (fyzická) aktivita provozovaná podle určitých pravidel a zvyklostí, jejíž výsledky jsou navíc měřitelné nebo porovnatelné s jinými provozovateli téhož sportovního odvětví. Jiná definice sportu, podle Dovalil (2002): „Sport je dobrovolná pohybová aktivita, motivovaná snahou po dosažení maximální výkonnosti, rozvíjené v tréninku a demonstrované v soutěžích“. Podle Evropské komise je sport „oblastí lidské činnosti, která se těší velkému zájmu občanů Evropské unie a která má zároveň obrovský potenciál je sdružovat a oslovovat, a to bez ohledu na věk či společenský původ“. (Bílá kniha sportu, 2007). „Velká část sportovních aktivit se odehrává v rámci amatérských sdružení. Narůstá význam profesionálního sportu a stejnou mírou přispívá ke společenské roli sportu. Sport kromě upevňování zdraví evropských občanů plní i funkci výchovnou a hraje roli společenskou, kulturní a rekreační“. (Bílá kniha sportu, 2007). Na sport se můžeme ještě podívat z jiného pohledu a to z hospodářského. Sport jako jedno z odvětví národního hospodářství je dynamicky se rozvíjející odvětví. I přes neodmyslitelný hospodářský význam sportu, většina sportovních aktivit se odehrává v neziskových strukturách, které jsou často závislé na podpoře z veřejných zdrojů, díky kterým mohou zpřístupnit sportovní aktivity široké vrstvě občanů. Jak dále uvádí „*Bílá kniha o sportu*“, ve studii zveřejněné v roce 2006, sport vytvořil v celé Evropské unii v roce 2004 přidanou hodnotu ve výši 407 miliard EU a vytvořil 15 milionů pracovních míst. Sport tedy pro nás představuje nejen volnočasovou aktivitu napomáhající k rozvoji tělesné a psychické kondice, ale je zároveň významnou součástí národního hospodářství.

Amatérský sport se dá také pojmenovat jako volnočasová aktivita spojená se sportovním výkonem, kde jde zejména o všestranný a harmonický rozvoj osobnosti. Sportovci jsou obvykle organizováni ve sportovních klubech, oddílech, mají většinou pravidelný trénink v rozsahu až několika hodin týdně. Jsou registrováni ve sportovních svazech a většinou se zúčastňují sportovních soutěží. Většina amatérských sportovních klubů a oddílů má své vedení a vyškoleného sportovního trenéra. Pokud amatérský sportovec

provádí sportovní činnost je příležitostně, několik málo hodin v týdnu, nemá odborné vedení a není registrován v žádném sportovním svazu, říkáme tomu tzv. rekreační sport.

Poloprofesionální sport je sport provozovaný na vrcholové úrovni profesionálně nebo poloprofesionálně (podle významu sportu a kvality sportovce) - sportovec v takovém případě obvykle denně trénuje, často i několik hodin nebo na „plný úvazek“, účastní se soutěží na mezinárodní nebo alespoň národní úrovni. (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Sport>). Pro sportovce nejsou finanční odměny spojené se sportovním výkonem hlavním zdrojem příjmu. Tím je zaměstnání, často mimo obor sportu.

Profesionální sport je provozován sportovcem za účelem propagace sponzora, loga, výrobku, služby, za což mu náleží finanční, či jiná odměna. Definice profesionálního sportu je velmi problematická. Jedna, ještě z doby socialistického Československa nám říká: „profesionálním sportovcem rozumíme osobu, jež určitou sportovní činnost (hraní volejbalu, hokeje, fotbalu, tenisu) vykonává soustavně, za účelem dosažení výdělku, přičemž tuto činnost vykonává jako své povolání. Sport je pro něj prostředkem obživy“. (Slovník spisovného jazyka českého, 1971). Podle Evropského soudního dvora, který řešil rozdíl, mezi amatérským a profesionálním pojetím sportu: „profesionální sport je hospodářská činnost vytyčená úsilím po dosažení zisku k zajištění životních podmínek a životní úrovně daného sportovce“. (Arnold, 2000). Základním kritériem k odlišení od amatérského sportu se uvádí aktivní účast na hospodářském životě. V podmínkách České republiky se podle tohoto hodnocení podílí na hospodářském životě sportovci-profesionálové, které podle právních předpisů ČR můžeme nazvat osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ). Často se jedná o nejlepší sportovce v daných sportovních odvětvích. Podle <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sport> jsou možnosti provozování sportu na vrcholové profesionální úrovni dány dostatečným přísunem peněz pro příslušné sportovní odvětví. To je zajišťováno jednak z reklamy a sponzorských smluv, jednak z nejrůznějších forem státní podpory. V prvním případě vytváří popularita a sledovanost jednotlivých sportů (a soutěží v rámci jednoho sportu) propastné rozdíly v „platu“ sportovců, které se pohybují od tisícínásobku až po průměrný plat v dané zemi. Druhý způsob financování je dnes typický hlavně u nepříliš rozšířených (ale často přesto olympijských) sportů, kdy si stát touto formou zajišťuje „body“ za mezinárodní úspěchy. Za každý takovýto úspěch dostane dané sportovní odvětví státní dotaci za reprezentaci. Tento způsob financování je příkladný i pro triatlon. Není tak vzdálená doba, kdy ve východní části Evropy byla touto formou financována činnost většiny vrcholových sportovců. Po přechodu na tržní hospodářství přesto přístup státu k činnosti profesionálních

sportovců zůstal i nadále pasivní a nesystematický, omezoval se v podstatě jen na řešení aktuálních problémů. (Sluka, 2007). Obecně lze profesionální sportovce členit na zaměstnance, osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění a osoby provozující nezávislé povolání. (Bártková, 2010). Na základě dostupných informací můžeme tvrdit, že profesionální sport vytváří i nová pracovní místa v jiných oborech lidské činnosti. Jde o oblast zdravotnictví, průmyslové výroby, financí, marketingu, reklamy. Sport nejen peníze spotřebovává na svůj provoz, ale zároveň je i vytváří na přidaných činnostech a aktivitách.

Pro lepší názornost ještě uvedu slova a jejich význam, která se tvoří ze základu slova profesionál.

- Profesionalizace - získávání kompetencí a odborné pozice ve struktuře profesí a společenských úkolů.
- Profesionalismus- profesionální chování.
- Profesionalita – odbornost (Slovník cizích slov, 1995).

2.2 Triatlon, co je to triatlon

Triatlon je individuální sport zahrnující tři disciplíny (plavání, jízda na kole a běh), které je nutné absolvovat v těsném sledu. Jeho vznik je spojován s tradičními testy přežití provozovanými americkými záchranáři v sedmdesátých letech 20.století. (Formánek, Horčic, 2003). Na olympijských hrách se poprvé objevil v roce 2000 v Sydney. Na těchto hrách český reprezentant Jan Řehula obsadil v olympijském triatlonu 3. místo a získal tím první historickou medaili pro český triatlon. Triatlon v podobách, jaké je známe dnes, se dělí na několik různě dlouhých typů závodů. Odlišují se od sebe vzdálenostmi a tím i časovou náročností. Dá se říci, že je odlišuje i náročnost na trénink, jeho délku či intenzitu. Tabulka č.1. nám ukazuje vzdálenosti v jednotlivých typech triatlonu a obecnou časovou náročnost každého z nich. Ta ale významně záleží na podmínkách konaného závodu. Z pohledu významu a úspěšnosti triatlonů, jsou ve světě i nás nejpopulárnější závody ve sprint triatlonu, kterých se dá absolvovat i dva za víkend a při výborné kondici i 3-4týdny po sobě. Neméně populární jsou i tzv. olympijské triatlony. V těchto dvou typech triatlonů se pohybuje největší seskupení profesionálních sportovců. Atraktivnosti těchto sportovních podniků napomáhá organizování ve velkých městech a obliba u reklamních partnerů. Ve světě, ne tak už u nás, ale naprosto největší oblibu dosahují závody typu ironman. Z pohledu běžně sportujícího

člověka jsou vzdálenosti absolvované v tomto závodě až nepředstavitelné. A pokud se podíváme na nejlepší dosahované časy, jde o těžce představitelné výkony. Těchto typů závodů se účastní tisíce závodníků a další tisíce jsou na čekacích listinách pořadatelů. Výkony závodníků a počty účastníků jsou přitažlivé i pro velmi silné sportovní firmy, které jinak známe jen z fotbalových nebo atletických televizních přenosů. Přináší to peníze i do tak mladého a stále rozvíjejícího sportu, jako je triatlon. Díky těmto financím se pohybují v triatlonu další profesionálové.

Tabulka č.1. Typy a vzdálenosti v triatlonu

Závod	Plavání	Cyklistika	Běh	Nejlepší dosahované časy v hodinách
Sprint triatlon	0,75 km	20 km	5 km	0:53
Krátký (olympijský) triatlon	1,5 km	40 km	10 km	1:45
Střední triatlon	1,9 km	90 km	21 km	3:55
Dlouhý triatlon	4,0 km	120 km	30 km	6:00
Ironman	3,8 km	180 km	42 km	7:45

Autor: Hýzl, 2011

2.2.1 Historie triatlonu

První zmínka o závodě, který byl předchůdcem triatlonu je *Les trois sports* pořádaný ve Francii již ve dvacátých letech. (Formánek, Horčic, 2003). Mezi válkami a zejména po druhé světové válce se po světě organizovaly různé typy triatlonů a jejich napodobenin s různým pořadím disciplín a počtem kilometrů v nich. Většinou šlo o vytrvalostní podobu, která se blížila dnešnímu tzv. ironman(u), to je 3,8km plavání, 180km jízdy na kole a v běhu vzdálenost maratonu. Podle Řípy byl 25.9.1974 v 17:45 hodin odstartován v San Diegu první veřejný triatlon na světě. Pořadí disciplín bylo ale opačné, od běhu, přes cyklistiku po plavání. Odstartovalo 46 závodníků a díky pozdnímu startu poslední závodníci doplávali za tmy, jen za svitu reflektorů aut přistavených k tomu účelu na pláž. Závodě se zúčastnil i John Collins, který se v roce 1977 ostatními závodníky přel o to, kdo je nejzdatnější sportovec. Zda-li je to plavec, běžec, nebo v tu dobu legendární cyklista Edy Merckx. V roce 1978 spojil tehdy velmi populární závody na ostrově Oahu na Havaji: plavecký na 2,4 míle (3,8km) *Waikiki*

Rough Water Swim, cyklistický *Around Oahu Bike Race* v délce 112mil (180km) a *Honolulu Marathon* 26,2 míle (42,1km) běhu, v jeden závod (Formánek, Horčic, 2003). První v cíli získal titul Železný muž-Ironman. Velmi důležitý byl ale rok 1979, kdy na druhém ročníku závodu Ironman na Havaji byl přítomen redaktor *Sports Illustrated* Bary Dermont, který v jednom vydání časopisu popsal na deseti stranách neuvěřitelný výkon vítěze Toma Warrena. (Formánek, Horčic 2003). Článek způsobil více, jak desetinásobný nárůst počtu startujících v následujícím roce a od té doby se počty závodníků neustále zvyšovaly. V roce 1985 se vyvinul systém kvalifikací na tento závod, jelikož počty chtivých závodníků nešlo donekonečna zvyšovat. V současné době je dvacet tři kvalifikačních závodů ironman rozprostřených po celém světě. V Evropě je to pět závodů. Na Mistrovství světa v Ironmanu, na ostrově Big Islands, kam se závod v roce 1982 přestěhoval, nyní startuje 1600 nejlepších závodníků, kteří prošli přes síto kvalifikace a vybojovali si právo startovat na tomto nejprestižnějším závodě v triatlonu. Závod Ironman na Havaji se svou prestiží mezi sportovními podniky i mezi závodníky blíží k Wimbledonu v tenise, nebo k Tour de France v cyklistice. Od doby vzniku závodu Ironman se začaly triatlony zkracovat z důvodu přiblížení se i méně zdatné populaci. Vznikly kratší podoby triatlonových závodů, které po světě přispěly k ještě větší atraktivnosti a popularizaci.

2.2.2 Historie triatlonu u nás

Podle Řípy (2003), zabývajícího se mapováním historie triatlonu, byl pro tehdejší sportovní novináře a představitele sportovních organizací „nový sport, zvaný triatlon, jako těžko pochopitelná zkouška vůle a fyzické kondice“. Deník *Československý sport* dne 17.srpna 1979 uveřejnil v páteční příloze deníku zvané „Volno“ zkrácený překlad článku Baryho Dermonta redaktora *Sports Illustrated*, kde popisoval triatlon Ironman na Havaji. Překlad a komentář Zdeňka Valenty: „Amerika si potrpí na výstřednosti, jak to konečně dokázala i reportáž v jednom květnovém čísle týdeníku *Sports Illustrated*. Autor v ní popisuje vskutku „originální“ americký trojboj, který tři náročné sportovní disciplíny-plavání, jízdu na kole a běh- kombinuje tak, že přímo ohrožuje zdraví účastníků a celý jeho smysl se smrškl do honby za pochybným přívlastkem železný muž, posuďte sami“: Následuje sugestivní vylíčení a téměř doslovný překlad-cesty Toma Warrena za titulem Ironman. Poté redaktor Zdeňek Valenta pokračuje sám. „Co dodat? Snad jen to, jak nebezpečný je tento výmysl anonymního chorobného mozku. I tentokrát mu naletěly desítky mladých lidí, kteří v touze dokázat něco neobyčejného, obdivuhodného, falešně hrdinského, se postavili na startovní čáru, krásných sportovních disciplín. Plavání, jízda na kole a běh- v pochybném trojboji železných mužů se

mohly pro ně stát osudnými. Je vlastně zázrakem, že nedošlo k tragédii. (Formánek, Horčic, 2003). Tento článek inspiroval partu vodáků v Přední Hluboké a 21.června 1980 se konal první triatlon v Československu. Zároveň se stal i prvním v Evropě. Stát se železným mužem byl pro mnohé sportovce velkou motivací a v roce 1984 se u nás konalo na dnešní dobu neuvěřitelných 16 triatlonů „Železných mužů“. A to stále poptávka závodníků po tomto závodě a titulu převyšovala nabídku. V roce 1984 byl založen Československý koordinační výbor triatlonu a hned po té vznikly ve všech tehdejších krajích Krajské koordinační výbory triatlonu. Vše se ale odehrávalo pod hlavičkou tehdejšího Socialistického svazu mládeže (SSM). Až v roce 1987 byl po velkých problémech triatlon přijat za člena Československého svazu tělesné výchovy a mohl vzniknout Československý svaz triatlonu. Teprve nyní mohly začít vznikat triatlonové oddíly, kluby a pořádat se triatlonové soutěže a oficiálně se účastnit všech nejvýznamnějších evropských i světových klání. (Řípa, 2003).

2.2.3 Český svaz triatlonu

V současné době je hlavním a řídicím orgánem v triatlonu Český svaz triatlonu. Je členem ETU (evropské triatlonové unie) a ITU (světové triatlonové unie). ČSTT organizuje a řídí soutěže ve všech podobách triatlonu (sprint, krátký, dlouhý, ironman). Dále se zaměřuje a rozvoj členské základny, na podporu mládeže, ale i utváří podmínky pro státní reprezentaci. Pro závodníky je vidět zejména práce komisí, a to: sportovně technické, ta má na starost neustálého budování a zdokonalování domácích sportovních soutěží Českého poháru, jejich atraktivitu a dostupnost všem závodníkům. Druhou nejvýznamnější komise je trenérsko-metodická. Ta při svém vzniku vybudovala systém školení a výuky trenérů, metodiku trénování a testování závodníků, začala pořádat odborné semináře a zavedla systematický výběr do mládežnických i seniorských reprezentací. To vše zůstalo a nyní začala vydávat tzv. metodické listy. Další komise jako disciplinární, revizní nebo rozhodčí nejsou pro potřeby závodníků tak viditelné. (Pravidla ČSTT, 2009).

Všichni závodníci v triatlonu musí být registrováni. Pro jasnost uvádím výňatek ze stanov Českého svazu triatlonu (ČSTT). Ve stanovách je řečeno, za jakých podmínek se sportovec stane členem klubu, který jej následně registruje u ČSTT. Tím se stává triatlonistou s právem závodit na všech triatlonových podnikcích nejen v ČR, ale i ve světě. Stanovy neumožňují být samostatným sportovcem, nesoucím jen své jméno a závodit jen za něj.

Článek V.

Členství

1. Členství jednotlivců

Členem ČSTT se může stát každý občan ČR, i cizí státní příslušník, splňující zákonné podmínky pro pobyt v ČR, který souhlasí s obsahem činnosti ČSTT, jak je charakterizován těmito stanovami.

O členství je nutné požádat formou písemné přihlášky a dalších náležitostí stanovených Licenčním a přestupním řádem, v některém klubu triatlonu nebo na sekretariátu ČSTT. Osoby mladší 18-ti let se mohou stát členy ČSTT za předpokladu, že na jejich přihlášce je uveden souhlas jejich zákonného zástupce.

Klub, ve kterém člen podal přihlášku, se stává jeho mateřským klubem. V tomto klubu provádí svoji činnost a jeho prostřednictvím platí členské příspěvky ČSTT. Změnu mateřského klubu, hostování v jiném klubu a přerušování členství, řeší Licenční a přestupní řád ČSTT.

Dokladem o členství jednotlivce v ČSTT je jeho licence ČSTT s potvrzením o zaplacení členského příspěvku na příslušný rok. Tyto doklady vydává sekretariát ČSTT dle podmínek Licenčního a přestupního řádu ČSTT. Nové členy mohou přijímat a prodloužení členství v ČSTT mohou provádět jen kluby s platnou registrací. (Stanovy ČSTT, 28.4. 2007).

Členství jednotlivce v ČSTT zaniká:

- vystoupením na základě vlastního rozhodnutí,
- vyloučením na základě rozhodnutí VH ČSTT , nebo vyššího orgánu, v důsledku závažného porušení Stanov, platných vnitřních dokumentů, nebo obecných zákonných ustanovení,
- nezaplacením členských příspěvků dle Licenčního a přestupního řádu ČSTT
- úmrtím jednotlivce.

K vyloučení člena (jednotlivce i klubu) může dojít pouze při neplnění základních povinností, příp. tehdy, poškodí-li člen svým jednáním zájmy a dobré jméno ČSTT. O vyloučení rozhoduje valná hromada na návrh Rady, která je oprávněna v období mezi valnými hromadami pozastavit členství až do rozhodnutí oprávněného orgánu. (Stanovy ČSTT, 2007).

2.2.4 Triatlonové závody, soutěže

Ve světě se v triatlonu koná několik druhů závodů a pohárových soutěží. Nejprestižnější a nejdotovanější je série Ironman. Je to systém skládající se ze 22.-23. závodů konaných na různých místech planety, z každého je možno se kvalifikovat na podle předem daných pravidel a jasného klíče na nejprestižnější triatlonový závod světa IRONMAN TRIATHLON WORLD CHAMPIONSHIP , konaný každoročně v říjnu v havajské Koně. (Chaloupka, Formánek, 2006). Každý ze závodů má svého hlavního sponzora a přesně určené finanční odměny pro prvních deset v cíli v kategoriích mužů i žen. Ve finálovém závodě na Havaji jsou ceny desetinásobné, proti kvalifikacím. Většinou první v cíli dále získá hodnotnou cenu hlavního sponzora, již od prvopočátku se jménem Ironman spojovala automobilka Isuzu, posledních osm let je Ironman spojován s americkou automobilkou Ford. Jméno Ford figuruje i v přímo názvu závodu FORD IRONMAN. Dalšími významnými podniky v triatlonu, je světový pohár a mistrovství světa v olympijském triatlonu, zaštitěné Světovou triatlonovou unií ITU. Tyto závody jsou hlavními podniky, na kterých mohou závodníci v posledním roce před konáním olympijských her získávat body a tzv. "vyjíždět" místa pro jednotlivé země. Světový pohár má také jasně daná pravidla, vítěz celkového hodnocení všech závodů, podle součtu bodů, získá výraznou finanční odměnu. Tuto odměnu, již ale menší získá také dalších devět závodníků v celkovém hodnocení tohoto poháru. Objíždět závody světového poháru mohou jen závodníci vysoké sportovní kvality, které nominují jednotlivé národní triatlonové organizace. Jde ve velkém případě o reprezentanty jednotlivých zemí. Každoročního mistrovství světa se také mohou účastnit jen nominovaní reprezentanti. (Pravidla ČSTT, 2009). Na podniky pořádané světovou organizací ITU mají zúčastnění sportovci hrazené veškeré výdaje spojené s náklady závodu, a to národními triatlonovými organizacemi. To je velký rozdíl mezi sérií Ironman a těmito podniky. Závody Ironman si každý závodník hradí se svého rozpočtu a je jen na něm samotném, na který se přihlásí a kde bude bojovat o tzv. kvalifikační "slot" na Havaj. Nesmí však propást den zahájení přihlášek k závodu. Většina podniků pod hlavičkou Ironman je do 24. hodin vyprodána. A to většinou jde o 2500 až 3000 startovních míst. Závodník se musí přihlásit rok před konáním dalšího ročníku, toho, kterého se chce zúčastnit. Tak velký je zájem. Pořadatelé udávají, že počty triatlonistů chtivých nést titul Ironman je na každém z nich i více, než 60.tisíc. (www.ironman.com). Míst na startu je podstatně méně. I přes velký rozdíl k přístupu a finanční náročnosti k těmto světovým podnikům je až s podivem, že počty sportovců v sérii Ironman se neustále zvyšují a je tlak na pořádání a otevření dalších závodů této série roste,

světový pohár v olympijském triatlonu ztrácí na prestiži a nebýt jediné možnosti se z těchto závodů kvalifikovat na olympijské hry, s velkou pravděpodobností by tento pohár zanikl a konalo by se jen samostatné mistrovství světa. Dovolím si nyní poznámku s ohledem na to, že jsem měl možnost zúčastnit se jak závodů světového poháru, tak série Ironman. V obou těchto významných triatlonových sériích startují největší a neúspěšnější závodníci. Rozdíl je v pohledu na to, co závody mají a mohou přinést široké sportovní veřejnosti i místu pořádání takto významné sportovní akce. Marketing i PR se velmi liší. A to i z důvodu odlišnosti pohledu a řízení organizacemi, které tyto sportovní podniky řídí a organizují. V Evropě se každoročně již od roku 1989 koná Evropský pohár v triatlonu. Jde o 8.-10. závodů konaných pod hlavičkou Evropské triatlonové unie ETU na různých místech evropského kontinentu. Prvních deset závodníků v cíli každého jednotlivého závodu získává finanční odměny odstupňované podle pořadí v cíli. Odměny jsou stejné u mužů i žen. Vítěz celkového Evropského poháru a dalších devět v pořadí za ním, má také významné finanční ohodnocení v řádech tisíců euro. Těchto triatlonových závodů se z velké části účastní sportovci, kteří nedosahují sportovní kvality, opravňující být zařazen do národního týmu, ale jejich výkonnost je natolik kvalitní, že při umístěních v první desítce závodníků v cíli dosáhnou na finanční odměny a ty se pak stávají významným motivačním faktorem do dalšího trénování a závodění. Pro většinu závodníků je to významná částka v jejich rozpočtech. V Evropě se koná již dvacet let francouzská Superprestige. Je to název pro sérii závodů, konaných po celé Francii. Není určeno, jaké vzdálenosti musí závod obsahovat, je to na vůli organizátora závodu, je ale určeno, jaké minimální finanční ohodnocení je pro závodníky. Každý pořadatel má právo tedy navýšit tento rozpočet, dát finanční odměny nejen prvním deseti závodníkům v cíli. Jsou mnohé závody, při nichž i dvacáté místo je honorované. (Propozice jednotlivých závodů). Dále je na každém tomto triatlonu vypsán i závod družstev, většinou jde o pětičlenná. Jednotliví závodníci jednoho týmu bojují o co nejlepší umístění v cíli. Sportovci si tak mohou přijít na dvě finanční prémie, jednu za celkové umístění v cíli a jednu za umístění svého týmu, za který zároveň závodili. Tato francouzská série je velmi oblíbená mezi evropskými závodníky, ale i týmy. Několik jsem měl možnost tyto závody osobně absolvovat za profesionální triatlonový Kepák team. Prémie z umístění v těchto závodech byly v devadesátých letech tak lukrativní, že přispěly k rozhodnutí profesionalizovat se a dokázat se uživit sportem. Jednou za rok se koná Mistrovství Evropy v triatlonu. Zvláště pro olympijský triatlon, zvláště pro dlouhý (ironman) triatlon. Při každém tomto mistrovství se také vyhodnocuje závod družstev, což je reprezentační výběr každého státu. Vítěz získává titul Mistr Evropy. Pro mladší závodníky – juniory, se pátým rokem konal Evropský pohár

juniorů. Seriál šesti závodů má stejná pravidla jako pohár pro dospělé, jen se liší ve vzdálenostech, na kterých se závodí. Téměř vždy jde o sprint triatlon. Letos se konaly dva závody evropského juniorského poháru v České republice. Tyto organizačně a finančně náročné sportovní podniky se podařilo uskutečnit v Brně a v Táboře. V České republice pořádá Český svaz triatlonu (ČSTT) pohárové závody. Český pohár je vypsán pro muže a ženy, juniory a juniorky a žákovské kategorie. Jde o seriál šesti až sedmi závodů, u juniorských a žákovských kategorií o jeden až dva méně. (Pravidla ČSTT, 2009). Tento pohár v podstatě kopíruje pravidla evropského poháru. Do poháru se může přihlásit každý pořadatel závodu, který zajistí dostatečné finanční krytí na odměny pro závodníky i rozhodčí. Je ale již na každém z nich, zdali prémie dá jen prvnímu, nebo kolika závodníkům. Často se finanční odměny mezi muži a ženami a počtem hodnocených. Pohárové závody jsou vypsány pro olympijský, sprint i dlouhý triatlon. Letos se po dlouhé odmlce konal i Český pohár v duatlonu (liší od triatlonu absencí plavání, které je nahrazeno delším během, po té následuje jízda na kole a opět běh, nyní již kratší prvního). Český svaz triatlonu se podílí také na organizování Mistrovství České republiky v triatlonu. Jde o jednorázové závody ve všech formách triatlonu. Vítěz získá titul Mistr České republiky. Na konci sezony se vyhláší každoročně pořadí Českého poháru všech kategorií a všech triatlonových distancí. Jde o společenskou událost a tečku za uplynulou sezonou. Všechny pohárové podniky pořádané v České republice se řídí soutěžními směrnici vydávané na konkrétní rok Českým svazem triatlonu. Obsahují všechna ustanovení, potřebná ke konání tohoto poháru a mistrovských soutěží.

2.2.5 Pravidla triatlonu

Pravidla českého triatlonu vychází z pravidel světové a evropské triatlonové unie ITU a ETU. Tato pravidla se navzájem neustále sblíží a nyní se česká pravidla od pravidel ITU a ETU liší jen v některých specifických podrobnostech. Ty jsou dány specifikacemi například u kategorií mládeže a délky jejich tratí, nebo obtížnosti převodů na kole pro mládež. Ostatní federace mají také své drobné odlišnosti pravidel, vyplývající zejména z náhledu na potřeby rozvoje triatlonu v daných zemích. Co je to triatlon podle pravidel Českého svazu triatlonu schválených Radou ČSTT v roce 2009: „Triatlon je sport, ve kterém závodník absolvuje plaveckou, cyklistickou a běžeckou část v uvedeném pořadí, s průběžným měřením času od startu plavání do cíle běhu. Jiná modifikace nesmí být nazývána triatlonem a musí již názvem vystihovat jinou podstatu“. Triatlonová pravidla schvaluje a jejich případné změny či doplňky Rada ČSTT. Výklad pravidel provádí technická komise ČSTT. Účinnost každé přijaté změny či doplňku nesmí být stanovena dříve než 14 dní po jejím doručení všem

členům ČSTT. Pravidla dále obsahují určení délky tratí při různých typech triatlonů, typy závodů, rozdělení věkových kategorií, obecná pravidla pro závodníky, oficiální činitele závodů, určení, co je závodní oděv a jaká výstroj se může používat, chování závodníka na trati. Dále obsahují podrobný rozbor toho, co závodník používá při plavání a tabulku použití neoprénu v závislosti na délce a teplotě vody při plavecké části závodu, jakou cyklistickou výstroj může mít a musí mít závodní kolo, co je to drafting („hákování“), zdůraznění nutnosti použití ochranné přilby s jednoznačným popisem momentů nasazení a zdělení z hlavy a jasné sdělení možnosti, či nemožnosti přijetí cizí pomoci (např. při defektu kola), běžecká část pravidel v podstatě nic neurčuje, snad jen, že lze použít na běžecké trati chůzi. Pravidla dále určují, kdy a kde mohou závodníci použít na trati občerstvení a v čem musí být podáváno, je zdůrazněno používání nerozbitných nádob. Pravidla by byla neúplná, kdyby neobsahovala ustanovení trestu za porušení pravidel a jasně dáno, kdy může dojít až k diskvalifikaci závodníka rozhodčím. (ČSTT, 2009).

http://www.triatlon.cz/upload/547_549.pdf

2.2.6 Vrcholový triatlon v ČR

Trénink triatletů vychází z obecných pravidel tréninku jednotlivých disciplín. Tato pravidla mají určité odlišnosti, protože se trénink musí pojímat komplexně a brát v potaz propojení všech disciplín. Do tréninku je třeba zařazovat i přechody mezi jednotlivými disciplínami, což tvoří v triatlonu čtvrtou, velmi významnou disciplínu. Většina špičkových triatlonistů má svůj sportovní původ v plavání. Z hlediska náročnosti přípravy a důrazu na kvalitu výkonu má sportovec zažitou systematickou přípravu, která v případě plavání obnášela trénink dvakrát denně a 10.-12. tréninků týdně. (Neuwirt, 2004). Každá fáze měla od devadesáti minut do dvou hodin fyzické přípravy. Za týden je to velké penzum práce, která se v případě zvládnutí přípravy a pod odborným vedením přeměnila v kvalitní výsledky a mnohdy i v reprezentaci ČR. Proto většina vrcholových triatlonistů má za sebou již kariéru vrcholového plavce. Rozdíl mezi vrcholovým plavcem a triatlonistou není až tak v počtu tréninkových jednotek a v celkovém počtu odtrénovaných minut, ale v tom, že triatlonista má přípravu mnohem pestřejší a pokud dosahuje opravdu vrcholných výkonů, je tu reálná šance na profesionalizaci a možnosti vydělávat peníze na život sportem, v našem případě, triatlonem. Plavec v České republice té nejvyšší sportovní úrovně, pravidelně reprezentující na ME, MS a většinou i na olympijských hrách, tuto možnost nemá. Jsou ojedinělé případy, kdy sportovec – plavec je členem armádního, nebo policejního sportovního klubu. Vrcholový triatlonista reprezentující ČR se věnuje tréninku 25-35 hod. týdně. (Formánek, Horčic, 2003). Jsou i

případy, zejména na soustředěních, kdy se sportovec dostane až na hranici 40 hodin za týden (naplave 25-50km, na kole ujede 150-500km a uběhne 60-140km). Do „pracovního“ týdne bychom měli ještě připočítat čas nutný na regeneraci. Z toho je zřejmé, že na další činnost, která by zajišťovala zdroj příjmu již mnoho času nezbývá.

Příklad celoročního tréninkového cyklu: přípravné období: říjen-březen

- předzávodní období: duben-květen
- soutěžní období: květen-polovina září (říjen)
- přechodné období: září-polovina října (listopadu). (Horčic, 1996).

Pro úplnost je nutné doplnit, že vrcholový sport se u nás financuje jako jiná odvětví, kultura, věda a výzkum, životní prostředí atd., a tak je podporován ze státního rozpočtu i sport (vrcholový). Dalšími způsoby financování sportu jsou sponzorství, dary a příjmy z reklam a podle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, jsou provozovatelé loterií a jiných podobných her povinni odvádět část výtěžku (6% - 20%) na sportovní a další prospěšné účely. Podle Kalouska, ministra financí (2011) je financování sportu v České republice teoreticky dáno ze tří zdrojů. Jeden je v kapitole ministerstva školství, asi 1,9 miliardy, 1 miliardu by měly sportovní organizace dostávat od společnosti Sazka a z dalších vlastních zdrojů a třetí zdroj je ještě ve všeobecné pokladní správě ministerstva financí pro mimořádnou systémovou podporu sportu. Jde celkem o dalších 270 milionů korun.

Státní finanční prostředky pro oblast sportu jsou z pozice státního rozpočtu vedeny ve dvou závazných ukazatelích, které pro rok 2011 jsou navrhovány s označením:

- a) výdajový okruh: „Sportovní reprezentace“
- b) výdajový okruh: „Všeobecná sportovní činnost“

Pro rok 2011 byly veřejně vyhlášeny následující programy:

- Program I - Sportovní reprezentace ČR
- Program II - Sportovně talentovaná mládež
- Program III - Všeobecná sportovní činnost
- Program IV - Údržba a provoz sportovních zařízení a investiční program
- Program 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu

<http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-201117.4.2011>

2.3 Profesionalismus v triatlonu

Již v předešlé kapitole jsem zmínil velkou časovou náročnost vrcholového triatlonu. To stejné platí i pro profesionální triatlon. Profesionální triatlonista mimo samotného sportovního tréninku a regenerace, stráví spoustu času cestováním, přenosem z místa na místo, ať už se jedná o samotné závody, nebo různá soustředění. Nežádá se stává, že špičkový sportovec je nositelem reklamy firmy, vyrábějící sportovní potřeby a zařízení a je proto k dispozici na tiskových konferencích, nebo sportovních veletrzích a propagačních akcích. V posledním období zesílil tlak těchto výrobců sportovních potřeb, v jejichž komerčním zájmu je právě podpora těch nejlepších na propagaci nových výrobků a trendů. Tito výrobci vynakládají velké finanční prostředky na výzkum v oboru materiálů pro sportovní vybavení. Investice, které jsou tímto způsobem vynakládány, musí, aby měly užitek, být investovány právě do vybraných úspěšných jedinců, kteří jsou schopni očekávání špičkových výkonů splnit a tím i zviditelnit daný produkt, firmu. Triatlon jako sport je ve světě velmi účinným propagátorem těchto výkonů, ale i nových trendů. V triatlonu se inspiroují zejména cyklistika a závodní plavání. Profesionalismus v tak ryze individuálním sportu, jako je triatlon v sobě zahrnuje jak sportovní přípravu a samotné závodění, tak i marketingovou a PR přípravu. Většinou se o vše stará závodník sám, v některých případech je to tým, za který závodí a jen v ojedinělých případech je to specializovaná sportovní a marketingová agentura nebo společnost. Ve světě je naprosto běžné soustředění profesionálních špičkových triatlonistů pod úspěšné sportovní manažery a agentury, kde závodníci mají postaráno o vše, co se triatlonu týká. Jediným a hlavním úkolem sportovce je, co nejlépe závodit a tím i propagovat sponzory a produkty, které jsou spojené s daným závodníkem. V Česku je situace jiná. Nejlepší triatlonisté si vše zajišťují sami, to je často velmi vyčerpávající a stresující. V lepším případě se o část agendy spojené triatlonovým profesionalismem starají sportovní kluby a týmy, za které závodí. V České republice takto působí již dvacet let triatlonový profesionální klub Ekol triatlon team z Brna (dříve se jmenoval Morava-tri-club, nebo Kepák team). Tento sportovní tým soustřeďuje nejlepší české závodníky a těm vytváří co nejlepší podmínky. S každým sportovcem má jasně uzavřenou smlouvu, na základě které se stará o vše potřebné k podávání co nejlepších sportovních výkonů, na straně druhé má také jasně daná pravidla, kolik procent závodník odvede manažerovi týmu z finančních prémie získaných na závodech. Vedení klubu zpravidla na každou sezonu vypíše systém týmových prémie za účast a umístění závodníka v nejdůležitějších a nejprestižnějších podnicích u nás i v zahraničí, za celkové umístění

v různých typech pohárových a týmových soutěžích. Nejlepší čeští závodníci často hostují a startují za významné evropské (německé a francouzské) kluby v jejich pohárových soutěžích. To lze jen za souhlasu mateřského klubu a Českého svazu triatlonu. Finanční odměny za účast a umístění v zahraničních soutěžích jsou často hlavním a nenahraditelným zdrojem příjmů českého triatlonového profesionála.

2.4 Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)

OSVČ je pro úřady, zdravotní pojišťovnu a správu sociálního zabezpečení osoba, která má příjem z podnikání a/nebo jiné samostatně výdělečné činnosti. Současná právní úprava vnímá profesionálního sportovce bez výjimky jako osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající nezávislé povolání a zdaňuje se podle par. 7 odst. 2. Smlouvy uzavírá podle Občanského zákoníku par. 51. K tomuto výkonu povolání není zapotřebí jakékoli zákonné licence, která by měla charakter např. živnostenského listu. Sportovci OSVČ plynou ze zákona povinnosti:

- přihlásit se na finančním úřadě v místě trvalého bydliště do 30 dnů od zahájení samostatné výdělečné činnosti
- podávat daňové přiznání
- hradit pojistné na zdravotní pojištění, na důchodové pojištění
- hradit sociální zabezpečení a stání politiku zaměstnanosti

Profesionální triatlonista jako OSVČ má v českém triatlonovém prostředí několik možností, jak může svou sportovní činnost vykonávat. Nejjednodušší je stát se členem jakéhokoliv triatlonového týmu či klubu, registrovaného v Českém svazu triatlonu a trénovat, závodit a prezentovat se v médiích dle vlastního uvážení, nebo uvážení lidí nápomocných. Při této volbě vše závisí na samotném sportovci, klub nic po závodníkovi nevyžaduje, stejně tak závodník po klubu. Jde jen o to, být registrován v triatlonovém svazu, což nelze jinak, než se stát členem určitého klubu, týmu. Druhou možností je být členem profesionálního klubu, týmu, který se stará o závodníka od podpory tréninku až po určení a vymezení závodního programu s jasnými cíly v dané sezoně. Triatlonista nevykonává sportovní činnost jen vlastním jménem, ale i reprezentuje jméno klubu, který mu za to vyplácí dohodnutou mzdu. Ta má charakter pravidelné výplaty. Klub dále zajišťuje sportovní vybavení, stravu, dopravuje na místa závodů, vyplácí mu cestovní náhrady a poskytuje závodníkovi řadu dalších sjednaných výhod. Sportovec za to klubu v ideálním případě odvádí profesionální sportovní výkon. Vztah ke klubu je založen na občanskoprávní inominátní smlouvě (nepojmenovaná,

atypická, v zákoně není výslovně upravena) podle občanského zákoníku. Profesionální smlouvy jsou koncipovány jako dohody podléhající občanskoprávní, nikoliv pracovněprávní regulaci. A to i přesto, že vztah sportovce a klubu má více charakter vztahu zaměstnavatele a zaměstnance než vztahu odběratele a dodavatele. „Nepůsobí ve vztahu ke sportovnímu klubu, kterým je sportovec členem jako zaměstnanec, i když mnohdy vztahy mezi klubem a sportovcem vykazují známky vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. Formalitu a profesionální povahu tomuto partnerství dávají profesionální smlouvy závodníků, kterými se sportovec a sportovní klub vzájemně zavazují k plnění smluvních podmínek. Sportovní smlouvy mezi klubem a sportovcem jsou specifické. (Hrabalová 2010). Smlouva je vždy uzavírána mezi sportovním klubem a závodníkem, pojmenována jako „Smlouva o spolupráci při výkonu sportovní činnosti“, uzavírá se na dobu určitou a obsahuje jednotlivé články, které popisují obsah smlouvy. Práva a povinnosti jsou zřejmé pro obě strany. Smlouva dále běžně obsahuje ostatní ujednání v podobě výhradních ujednání, podmínek platnosti smlouvy, závěrečných ustanovení, podpisových práv a přílohy v podobě sankčního a prémiového řádu a mzdového výměru. Častokrát ještě smlouva obsahuje i dodatek, na základě kterého se smluvní strany dohodly, že sportovec bude za poskytnutý servis odvádět zpět do klubu určité procento z finančních výher získaných na závodech vyslaných jej klubem. Částka se po dohodě odvede jen jednou za rok, po součtu všech vyhraných finančních odměn na účet oddílu, nebo přímo manažerovi daného klubu, který má problematiku sportovního servisu klubu na starost. Ze sportovních klubů, původně občanských sdružení (tedy neziskových organizací) podle zákona o sdružování občanů, se v dnešní době stávají obchodní společnosti, v řadě případů společnosti s ručením omezeným, jejichž předmětem podnikání je sportovní reklamní činnost. Podle platné právní úpravy zaměstnanosti je takový klub povinen svoji činnost realizovat především prostřednictvím zaměstnanců. Sportovec měl být tedy považován za zaměstnance, a to i ve smyslu právním, jak je tomu v některých jiných zemích. Zde narážíme na problém spočívající v tom, že postavit profesionální smlouvu coby smlouvu pracovní na bázi zákoníku práce je zcela nemožné. Ve sportu není možné při sjednávání smluv aplikovat zákoník práce.

V zahraničí je situace odlišná. Smlouvy mezi sportovními kluby a sportovci mají většinou jednoznačně pracovněprávní povahu, od čehož se následně odvíjí i míra ochrany hospodářských a sociálních zájmů sportovců. (Hrabalová, 2010). V západoevropských státech jsou profesionální sportovci zaměstnanci klubu, který za ně odvádí pojistné a stará se o daňovou povinnost sportovců. Třetí a asi i poslední možností profesionálního triatlonista je být členem resortního sportovního centra armády, nebo policie. V triatlonu je to ojedinělá

situace, kdy se sportovec stane civilním zaměstnancem armádního či policejního klubu a za dobu fungování triatlonu v České republice (nebo dříve v ČSFR) se to stalo jen v ojedinělých případech. Jednalo se zejména o účastníky olympijských her a to jen na dobu mezi konanými olympiádami. V těchto klubech je závodník veden jako civilní zaměstnanec, dostává pravidelnou mzdu. Jeho hlavní pracovní náplní je sportovní činnost a vše, co s ní souvisí (trénink, regenerace, účast na závodech). Smlouva se sepisuje na přesně dané období, od jednoho, do čtyř let, a pokud závodník neplní předem daná kritéria a umístění na závodech, smlouva se neobnovuje.

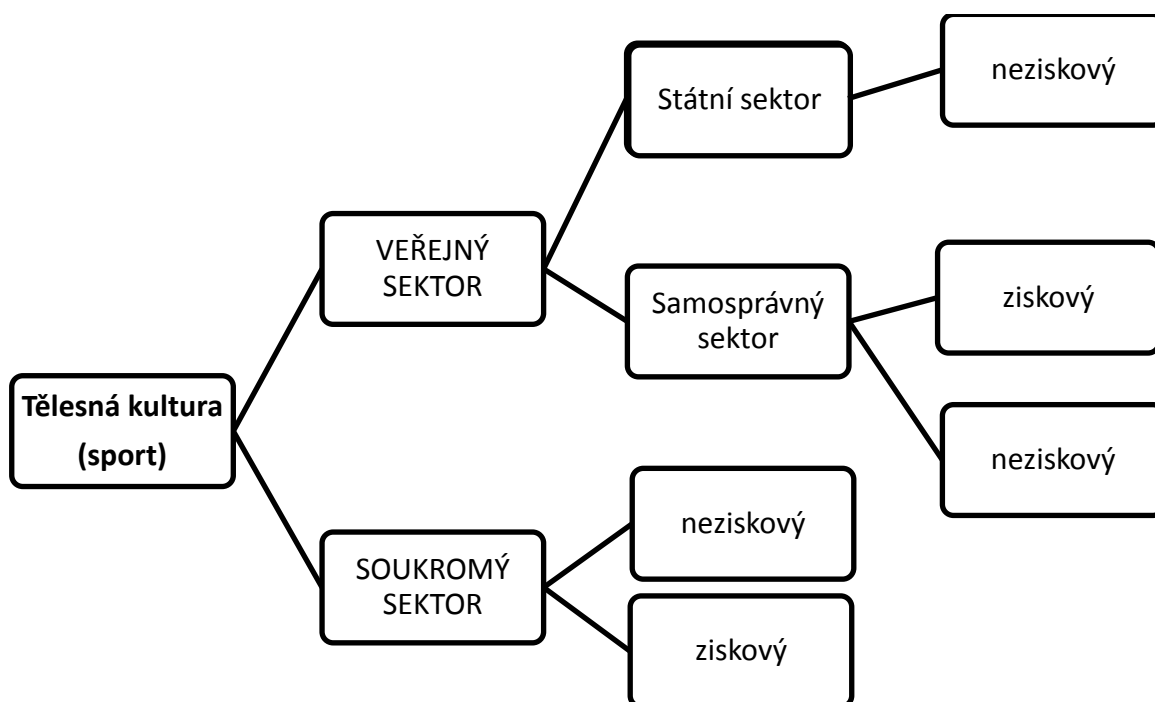
Tyto tři vyjmenované možnosti jsou možné v českém triatlonovém prostředí a podobným způsobem fungují i v zahraničí. Další varianta mi není známa.

2.5 Subjekty působící ve sportu

V České republice ve sportu působí několik typů ekonomických subjektů mající různé právní podoby. Jejich členění můžeme chápat v souvislosti s uspořádáním národního hospodářství nejlépe dle kritérií vlastnictví a financování. Dle kritéria financování provozu a rozvoje se ekonomické subjekty dělí na ziskový a neziskový sektor a dle kritéria vlastnictví na soukromý a veřejný sektor, který se dále dělí na státní a samosprávný sektor.

Oba sektory, soukromý a veřejný, spolu velmi úzce kooperují, navzájem se doplňují a potřebují. Koexistence je zde zcela běžná. Tato oblast je komplikovaná a velmi různorodý ekonomický konglomerát. Názorně si to ukážeme na schématu:

Schéma.č.1. *Ekonomické sektory ve sportu*

Autor: Hýzl, 2011

Ve veřejném sektoru je sport podporován především prostřednictvím komplexního financování specializovaných zařízení rezortních středisek vrcholového sportu (podpora sportovní reprezentace). Subjekty soukromého sektoru jsou v podpoře produktů tělesné kultury zastoupeny nejrůznoroději a také nejčetněji. Sport je zajišťován ziskově (živnosti, obchodní společnosti) i neziskově (občanská sdružení) orientovanými subjekty. (Hobza, Rektořík, 2006).

Neziskový soukromý sektor působí v mnoha veřejně prospěšných oblastech (sociální služby, péče o zdravotně postižené, ochrana životního prostředí, a námi popisovaná tělesná kultura), je autonomní vůči státu a je založen pro přímý užitek, ne maximalizaci zisku. Hlavní zdroj příjmu je soukromého sektoru, existuje možnost získání peněz i z veřejných zdrojů. Hospodaření neziskových organizací je založeno na přerozdělování příjmů.

Ve sportu se nezisková organizace řídí zákonem o sdružování občanů. Občané mají právo svobodně se sdružovat a k výkonu tohoto práva není třeba povolení státního orgánu (je třeba pouze registrace). Občané tak mohou zakládat spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby a jiná občanská sdružení, jakož i odborové organizace a sdružovat se v nich.

Občanské sdružení je nejčastější právní formou neziskové organizace v ČR po roce 1989. Mezi další formy patří obecně prospěšná společnost, nadace či nadační fond.

V současné době vznik občanského sdružení upravují následující zákony (a to samozřejmě vždy ve znění pozdějších předpisů):

- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů
- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů

Občanské sdružení nelze zřídit administrativním aktem, nemá zřizovatele, nevzniká na základě povolovacího systému, ale na základě registrace, kterou provádí Ministerstvo vnitra ČR. Může být založeno výhradně fyzickými osobami a právnická osoba může být 29 členem až po jeho založení. Nemůže být zapsáno do obchodního rejstříku, ale může být držitelem živnostenských oprávnění. Hospodaření občanských sdružení se řídí obecně platnými právními předpisy, stanovami a vlastními zásadami hospodaření. Podoba organizace je tvořena různými parametry.

V oblasti sportu se nejčastěji setkáváme s kluby založenými jako občanská sdružení, i když možností právní formy sportovních klubů se nabízí více.

<http://spcp.prf.cuni.cz/lex/83-90.htm>

Ziskový sektor. Již svým názvem předurčuje, že hlavní činnost osob a spolků souvisí s tvorbou zisku. Hlavní a zásadním rozdílem mezi neziskovým a ziskovým sektorem je v hospodaření s penězi. Občanská sdružení jsou v zásadě nekapitálovými samostatnými právními osobami. To znamená, že nevznikají za účelem maximalizace zisku. Společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti jsou výhradně kapitálové právnické osoby.

V ziskovém sektoru se setkáváme nejen s organizacemi, ale i s osobami samostatně výdělečně činnými. Jejich činnost se řídí živnostenským zákonem.

Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Soustavná činnost – za soustavnou nelze považovat činnost jednorázovou nebo nahodilou, za soustavnou se považuje činnost opakující se, nebo vykonávána sezónně. Jako soustavnou činnost hodnotíme i jednání jednorázové, dochází-li k jeho opakování. Soustavná je i činnost, která vyžaduje k provedení delší dobu.

Samostatnost – samostatností se podnikatelská činnost nejvíce odlišuje od pracovněprávního vztahu. Znamená to, že živnostník rozhoduje o své činnosti samostatně a nikoliv v závislosti na pokynech a příkazech „nadřízených“.

Vlastním jménem – podnikatelé, kteří nejsou zapsáni v obchodním rejstříku, činí jednotlivé úkony svým jménem a příjmením nebo názvem.

Na vlastní odpovědnost – tento požadavek vyjadřuje podnikatelské riziko. Podnikatel odpovídá za své závazky celým svým majetkem.

Za účelem dosažení zisku – není rozhodující, zda bude zisku skutečně dosaženo, postačuje, je-li zde takový úmysl a vůbec není rozhodující, pro jaké účely bude zisk použit.

Podmínky provozování živnosti:

- dosažení věku 18 let
- způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost (za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen: neúmyslný čin, cizí vina, v jiném oboru)
- předložení dokladu o tom, že fyzická osoba, pokud na území České republiky podniká nebo podnikala, nemá daňové nedoplatky. Doklad vyhotoví místně příslušný finanční úřad
- předložení dokladu o tom, že fyzická osoba, pokud na území České republiky podniká nebo podnikala, nemá nedoplatky na platbách pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- doklad odborné způsobilosti (maturitní vysvědčení, výuční list, potvrzení o praxi, ...)
- překážky: fyzická/právní osoba, na kterou byl vyhlášen konkurz, nesmí provozovat živnost.

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/>

3 CÍLE A ÚKOLY

3.1 Hlavní cíl

Cílem této bakalářské práce je zjistit úroveň a možnosti profesionalizace v individuálním sportu-triatlonu. Na základě získaných dat pomocí dotazníku zpracovat odborné závěry a diskuze k tomuto tématu. V rámci toho chce práce zjistit, zda může být sportovní činnost v triatlonu hlavním zdrojem příjmu do rodinného rozpočtu.

3.2 Úkoly

K dosažení cílů mé bakalářské práce jsem si zvolil následující úkoly:

- vypracování anketních otázek a její rozeslání nejúspěšnějším českým triatlonistům/ triatlonistkám
- studium dostupné literatury a informačních zdrojů
- vytvoření teoretického podkladu z odborné literatury a profesních zkušeností
- na základě analýzy výsledků vyplněných anketních otázek vyvolat diskuzi a stanovit závěry a doporučení

4 METODIKA PRÁCE

Na vytyčených cílech této bakalářské práce jsme pracovali metodami sběru dat primárních, sekundárních i terciálních, dále studiem dokumentů a významnou úlohu hrála anketa s odpověďmi na dané otázky.

„Anketa je jedna z nejpoužívanějších technik sociologického výzkumu, která je výhodná zejména tam, kde je nutno rychle shromáždit relativně jednoduché údaje od velkého počtu osob. Je založena na dotazníku, na jehož otázky odpovídá respondent vlastnoručně psanou odpovědí. Ankety lze rozlišit podle místa provádění (v bydlíšti, na pracovišti atp.) nebo podle způsobu předání dotazníku, buď rozesláním poštou, osobním předáním, rozdáním náhodným lidem (na náměstí, ulici), předáním hromadnými sdělovacími prostředky (rozhlasem, televizí, novinami).“ (Geist, 1992). Anketa je určena pro hromadné šetření a pro opatřování statistických dat. Jde o soubor přesně formulovaných, standardizovaných otázek předkládaných respondentům v písemné podobě za účelem zjištění specifických údajů, názorů, postojů nebo mínění. Anketa je nesystematický průzkum názorů dotazem u obvykle malé skupiny respondentů, kteří nesplňují statistická kritéria. Má obsahovat „co nejméně otázek, ovšem optimálně pokrývajících sledovanou problematiku, a to co nejkonkrétněji. Formulace otázek musí být jasná, nedvojsmyslná, poněvadž jakékoliv nedorozumění nelze dodatečně napravit. Otázky by neměly být sugestivní a neměly by se týkat intimních problémů.“ (Maňák, 1996) Pro dobře sestavenou anketu je nejdůležitější přesná znalost cílů, kterých chceme pomocí anketních otázek dosáhnout. Pokud použijeme špatně formulované otázky, mohou být odpovědi zkreslené a tím i námi dané cíle nebudou relevantní. Pro zjištění dat pro tuto bakalářskou práci jsem zvolil dvanáct anketních otázek a odpovědi jsem pro názornost vyhodnotil i v grafech a tabulkách.

V anketě byly použity otázky:

- otevřené otázky – respondent si samostatně zvolí způsob, formu a délku odpovědi
- uzavřené otázky – respondent zvolí odpověď ze dvou a více daných odpovědí
- dichotomické – odpověď respondenta je ANO nebo NE
- polynomické – respondent má na výběr z určitých možností a vybere si jednu odpověď

Jelikož odpovědi na anketní otázky byly jen jedním ze zdrojů sběru dat, pro další informace a důležitá data jsem použil metodu:

- introspektivní – uplatňování osobních dojmů a prožitků zpracovatelů
- sekundární analýzy – zisk údajů z již hotových prací
- historickou – sběr a třídění informací z literárních zdrojů

4.1 Informační zdroje

Tak jako každá vědecká či literární práce vzniká získáváním, tříděním a vyhodnocováním informací a dat, tak i má bakalářská práce vznikala podle již vyzkoušených pravidel psaní tohoto typu prací. V této práci jsem nepracoval jen s přijímáním informací, ale i s tvorbou nových. Z důvodu nepřehledného množství informací, které kolem nás kolují, jsme nuceni je filtrovat a rozdělovat do různých kategorií. Pro nás jsou nejdůležitější informace odborné, které využíváme k lepší orientaci v daném problému, úkolu. Odborné informace jsou primární a sekundární ve vztahu k námi zkoumanému oboru.

Primární prameny, data:

jsou to takové informace, které obsahují výpověď o nějakém hledisku reality, která souvisí s námi zkoumaným předmětem nebo studijním oborem. Nosiči těchto informací jsou všechny druhy dokumentů, které obsahují plný autorský text:

- knihy vychází neperiodicky v knihařské úpravě, mají ISBN a v současnosti mohou mít jak tištěnou, tak i elektronickou podobu
- brožura je jednoúčelová brožovaná neperiodická tiskovina
- monografie je publikace věnovaná jednomu tématu (odborný problém, osobnost, událost)
- periodický text
- učebnice vznikající s cílem vzdělávat a předávat poznatky z určité oblasti
- skripta - prozatímní vysokoškolský učební text
- speciální dokumenty (slovníky, encyklopedie) a další.
- Primární data jsou shromažďována nově, na míru řešeného projektu, patří zadavateli výzkumu, který je sám pořídil nebo je nechal pořídít
- jejich pořízení je nákladné
- časově náročné
- vyžaduje dobrou přípravu, aby výsledky splnily očekávání

- k jejich pořízení přistupujeme až tehdy, když k řešení nepostačují sekundární zdroje

Sekundární data byla sebrána k jinému účelu, než je řešený problém, jsou přístupna veřejně buď zdarma nebo za úplatu.

Mají tyto vlastnosti:

- jsou zpravidla k dispozici při zahájení projektu
- jejich cena je výrazně nižší než u primárních zdrojů
- mohou přinášet data, která jsou pro jednotlivého řešitele projektu nedostupná
- jde o opakovaně použitelná data, ale nejsou to data podřadná
- jsou soustředěována za jiným účelem a nemusí plně vyhovovat potřebám výzkumného objektu
- mohou být také zastaralá pro potřeby projektu
- nemusí být známa přesná metodika jejich získání

<http://management-marketingu.blogspot.com/2010/09/6-primarni-sekundarni-zdroje-dat.html>

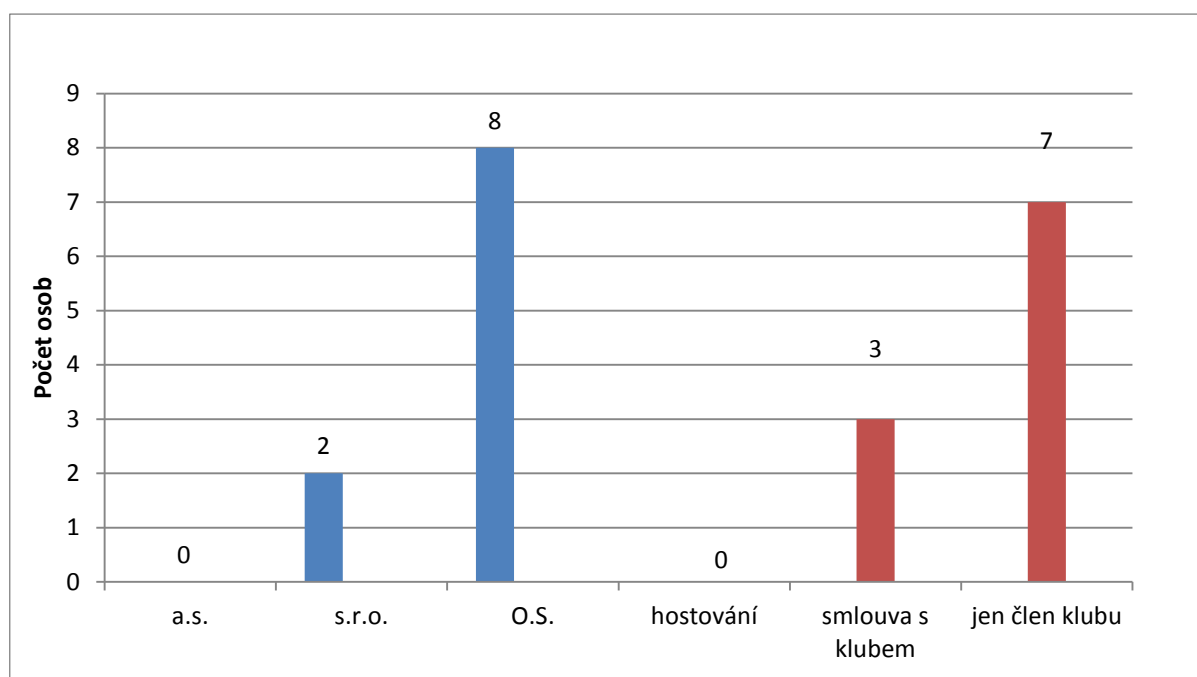
Terciální zdroje jsou encyklopedie nebo jiná kompendia převážně shrnující sekundární zdroje. Například Wikipedie je terciální zdroj. Mnohé úvody do vědeckých disciplín psané na bakalářské a nižší úrovni mohou být rovněž považovány za terciální zdroje shrnující řadu sekundárních zdrojů.

5 VÝSLEDKOVÁ ČÁST

Vytvoření a rozeslání anketních otázek, to byl první důležitý úkol mé bakalářské práce. Vytvořil jsem deset otázek, které se týkaly mého výzkumného úkolu. Otázky jsem rozeslal na konci srpna deseti nejlepším českým triatlonistům (triatlonistkám) emailem. Vrátilo se mi do deseti dnů, devět odpovědí, desátý oslovený nechtěl z osobních důvodů spolupracovat. Proto jsem oslovil ještě jednoho respondenta, který před rokem ukončil sportovní kariéru, ale několik let se v profesionálním triatlonu, pohyboval na nejvyšších příčkách výsledkových listin. Všichni oslovení se o úkol, který jsem si zvolil, velmi zajímali a vstřícně reagovali. Z výsledků, ke kterým jsem došel z odpovědí na anketu, vznikly názorné grafy a informace jsem použil při psaní diskuzí a závěrů mé bakalářské práce.

Anketní otázky byly v začátku rozvrženy do období posledních tří sportovních sezon. Po emailové komunikaci se všemi oslovenými respondenty, jsme se soustředili jen na poslední sezonu, tedy právě tu končící 2010/2011, jelikož způsoby a zdroje financování se téměř nemění. Jediné, co se mohlo změnit, je konečné číslo finančních odměn ze závodů, ale tohoto tématu se dotkla jen jedna otázka a to v širším spektru celkových konečných částek. Otázku na upřesnění částky finančních výher za sportovní sezonu jsem z důvodu zneužitelnosti údaje a z důvodů etických nepoložil. Všichni oslovení závodníci mají dlouhodobě vysokou výkonnost a tím stabilizované zdroje financování, proto nebylo nutné analyzovat každou sezonu zvlášť.

Obrázek č. 1. Právní forma klubu (týmu) a vztah závodníka ke klubu (týmu).

První otázka ankety, jejíž vyhodnocení vidíme v obrázku č. 1. uvedeného v textu, je zaměřena na právní formu klubu. Z deseti dotazovaných závodníků, je osm členem klubu, který je občanským sdružením. Ta se zakládají dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Použití této právní formy pro fungování sportovního celku je běžnou praxí u většiny sportovních klubů téměř v každém sportovním odvětví. Tato právní forma má mnohaletou tradici Lidé se začali sdružovat ve sportovních spolcích.

V profesionálním sportu se pohybují dvě velká sportovní odvětví, fotbal a lední hokej. V dnešní době se těmto významným sportům u nás přidává i basketbal, volejbal a házená. Jde o kolektivní sporty, které v sobě dále sdružují několik sportovních družstev různých výkonnostních úrovní. V těchto sportech se můžeme setkat s právní formou společnosti s ručením omezeným (s.r.o.), nebo s akciovou společností (a.s.). Ve fotbale je to u nás třeba SK Sigma Olomouc, a.s., SK Slavia Praha - fotbal a.s. V hokeji např. HC Sparta Praha, a.s.. Výhodou sportovních akciových společností je udání svých akcií na burze a tím navýšení svého kapitálu potřebného ke svému provozu. Každou takovou společnost řídí představenstvo, které v dnešní době představují profesionálové v oborech spojených nejen se sportem. Často jsou ve vedení firmy významní představitelé prosperujících společností, kteří mají velké zkušenosti s řízením a podnikáním. Každý člen představenstva má na starost jinou oblast fungování sportovní společnosti. Sportovní akciové společnosti se chovají jako průmyslové podniky. Akciové společnosti ve sportu nesou většinou ve svém názvu název klubu a sportovní odvětví, ve kterém pracují. Se společností s ručením omezeným se setkáme např. u hokejového klubu - Hokej Kladno s.r.o., kde hlavním jednatelem je Jaromír Jágr, světoznámý hokejový reprezentant. Společnosti s ručením omezeným jsou stejně jako a.s. právními osobami. V obchodním styku ve sportu to budí větší důvěryhodnost. Mohou navyšovat svůj vklad například přijetím nového společníka a tím získat další zdroj svého financování. Společnosti s.r.o. mohou podnikat pod jakýmkoliv názvem, ve sportu opět většinou nesou jméno klubu, nebo hlavního sponzora týmu. V triatlonu je společností s ručením omezeným přímo v řídicím orgánem Českého svazu triatlonu. Tento sportovní svaz je 100% vlastníkem firmy - Česká triatlonová společnost, s.r.o., která se stará o chod triatlonového svazu. Dalším takovouto společností je nyní velmi úspěšný Hisport s.r.o., nebo majitelem nejlepšího českého triatlonového týmu - Ekol triatlon team je firma Galant s.r.o. V českém triatlonu se ale nejvíce objevují sportovní kluby, týmy či oddíly mající právní formu občanského sdružení.

V obrázku č. 1. je dále ukázáno, v jaké právní formě je triatlonista vůči klubu. Zda-li má sepsanou smlouvu a je zaměstnancem dle zákoníku práce, nebo je osobou samostatně

výdělečně činnou a je jen členem triatlonového klubu jako řadový závodník a to z důvodu nutnosti být registrován v Českém svazu triatlonu dle stanov schválených dne 28.4. 2007.

Ve stanovách je řečeno, za jakých podmínek se sportovec stanem členem klubu, který jej následně registruje u ČSTT. Tím se stává triatlonistou s právem závodit na všech triatlonových podnicích nejen v ČR, ale i ve světě. Stanovy neumožňují být samostatným sportovcem, nesoucím jen své jméno a závodit jen za něj.

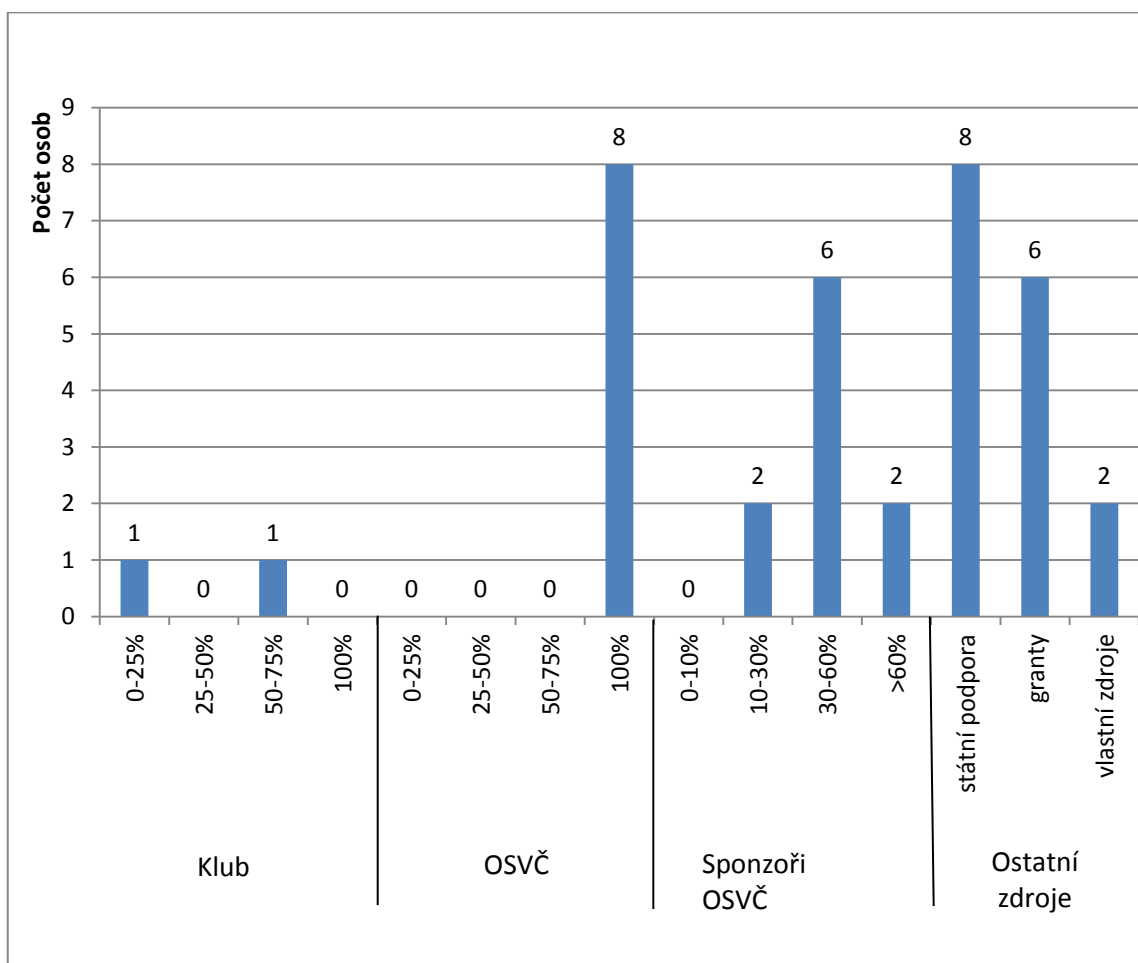
Zajímavá je otázka věku v triatlonu. Sportovec provozující vytrvalostní sport, mezi něž triatlon patří, dosahuje zpravidla nejvyšší sportovní výkonnosti ve věku od 25ti let výše. Mezi vrcholovými triatlonisty se pohybují čtyřicetiletí sportovci dosahující špičkových výkonů. Není to pravidlo, ale ani výjimka. Neobsazovanější kategoriemi v závodech ironman, jsou věkové skupiny 35-40 a 40-45let. Jde o závodníky s velkými zkušenostmi a natrénovanými objemy. Většina z nich umí alespoň jednu část triatlonu na takové úrovni, kterou mohou uplatnit nejen jako triatlonisté, ale i jako plavci, cyklisté nebo atleti-běžci. Jsou často angažováni do stále populárnějších extrémních štafetových závodů typu Dolomitman, nebo u nás nejznámější závod - Bobr cup. Letos v říjnu havajského ironmana vyhrál Australan Alexander Craig, který měl letos 38. let. Náš nejlepší triatlonista na dlouhé tratě – ironmany Petr Vabroušek také letos oslavil 38. narozeniny. V ženách panuje stejná situace. Jedna z nejlepších světových triatlonistek, Češka Lucie Zelenková (Riedová) letos dovršila věku 37. let. Výčet úspěšných „starších“ triatlonistů by mohl pokračovat. Z hlediska naší práce je ale důležitá informace věku triatlonistů v poměru k výsledkům a jejich profesionalizaci. Dá se konstatovat, že v triatlonu se výrazných úspěchů dosahuje až po 25. roku života. Je to často dáno dřívějším odborným vedením sportovce erudovaným trenérem a na základě toho, se dostavily výsledky opravňující vyzkoušet náročnou cestu profesionalizace. Velké riziko tohoto kroku je podmíněno stabilizací vysoké výkonnosti a velkou vnitřní motivací. Pokud se takovýto sportovec rozhodne pro tuto cestu, bývá ve většině případů úspěšná. Triatlonista získá prostor a čas jen na svou práci – profesionálního sportovce a nemusí se věnovat jiným zdrojům příjmu. Většinu vrcholových úspěšných sportovců podporují silní a často i nadnárodní sponzoři, kteří dodají finanční jistotu a klid pro sportovní činnost. Někdy osobní sponzory nahrazuje klub, tým, s nímž má triatlonista podepsanou smlouvu a který mu zprostředkovává veškerý sportovní servis.

Podle získaných informací z ankety, mají takovouto smlouvu podepsanou tři triatlonisté. Na základě dlouholetého (téměř 10. let) profesionálního sportování a poté následným pohybováním se v profesionálním triatlonu jako trenér mám zjištěno, že sportovců s podepsanými smlouvami s kluby je naprostá menšina. Většinu tvoří právě závodníci jako

OSVČ, kteří dle stanov jsou členy triatlonového klubu, ale nemají žádnou smlouvu, jen registraci k příslušnému oddílu a po té i k Českému svazu triatlonu.

Důležitou součástí přípravy profesionálního sportovce na další sezonu je i předběžná kalkulace a tvorba rozpočtu a to na základě poznatků sezony předešlé. Část anketních otázek se právě týkala tvorby rozpočtu a jeho naplnění. Na obrázku č.2. vidíme zdroje financování rozpočtu. Triatlon a jeho provozování vyžaduje značné finanční prostředky. Na jednotlivého sportovce se částka pohybuje okolo hranice půl milionu korun. Odpověď do 250 tisíc na sezonu nikdo neoznačil. Hranici pěti set tisíc označilo osm závodníků. Nad hranicí 500 tisíc se pohybují dva triatleti. Největší část rozpočtu připadne na cestování po závodech, letenky a převoz kola a další velký objem peněz připadne na různá soustředění konaných v teplejších oblastech v době, kdy u nás panuje zima. Sportovní vybavení, jako je kolo a komponenty na něj, běžecké a plavecké vybavení všichni jmenovaní dostávají od jednotlivých osobních, nebo týmových sponzorů. V jejich případě je naprostou samozřejmostí toto vybavení používat a mediáně zviditelňovat. Dle vlastní zkušenosti mohu potvrdit nemalou finanční úsporu jinak nutnou k zakoupení potřebného sportovního materiálu. V době zimy a jara sportovci absolvují nejvýznamnější část celé sportovní přípravy na sezonu. To s sebou nese další finanční výdej. Naplněním svého ročního rozpočtu není problémem jen pro dva z deseti respondentů. Jsou to dva členové profesionálního týmu, který jim vytváří zázemí na přípravu a stará se zároveň o vše, co je potřebné. Tito oslovení sportovci dostávají měsíční mzdu a podle prémiového řádu, který je součástí smlouvy na konci sezony i další jednorázovou finanční prémie. Záleží jen na míře úspěchů. Mimo mzdu dostane závodník i sportovní vybavení a týmové oblečení. Vše musí při závodech používat a reprezentovat tým zejména při vyhlásování výsledků, nebo na tiskových konferencích. Prémiový řád a diferenciaci nároků na sportovní materiál českého profesionálního týmu uvádím v příloze. Za výhody zázemí týmu však závodník odvádí zpět do klubu většinou do 15% z finančních výher závodů dané sezony. Přestože peněžitá i materiální pomoc se strany klubu je veliká a pokryje až 75% sezonního rozpočtu, nestačí to na celý rok. Protože uvedení sportovci jsou i reprezentanty České republiky, jsou dotováni významnou peněžní částkou i z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s výdajového okruhu „Sportovní reprezentace“.

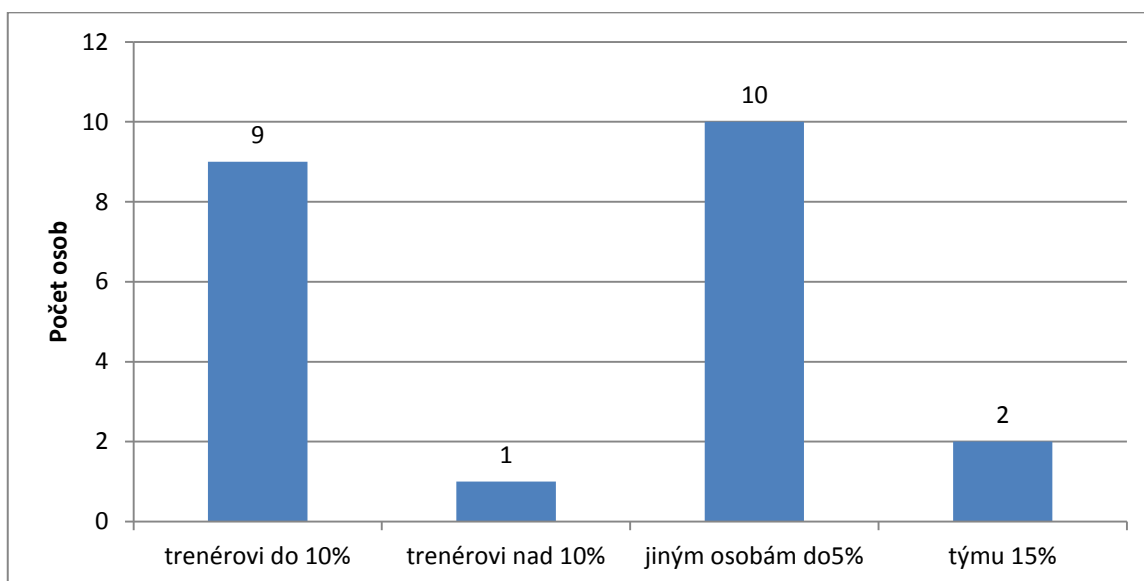
Obrázek č. 2. Zdroje financování triatlonové sezony

S určitými problémy naplnit svůj roční rozpočet se potýká dalších osm oslovených sportovců. Nemají písemnou smlouvu s klubem, za který závodí, jsou to osoby samostatně výdělečně činné a na svůj „provoz“ si musí získat peníze. To lze z různých zdrojů. Asi největší a zároveň nejvýznamnější jsou sponzoři. Sponzorování je rozšířeno zejména ve vrcholovém sportu. Sportovci jsou gestory kvality a úspěchů aktuálních výrobků a služeb sponzora. Sponzorská smlouva sportovce se od smlouvy pracovní liší. V pracovní smlouvě je sportovec placen za jeho sportovní výkony, ve sponzorské smlouvě za právo smět provádět reklamu jeho prostřednictvím. Sportovní výkon zde slouží jen jako srovnávací měřítko pro vyplácenou finanční odměnu a může být považován jako obchodní základ smlouvy, např. právo na předčasné vypovězení smlouvy v případě, že se trvale sníží výkony sportovce. S mnohými vrcholovými sportovci se uzavírají i tzv. propagační smlouvy. V propagační smlouvě se sportovec zavazuje nosit a používat výhradně produkty společnosti, se kterou je kontrakt uzavřen, jako např. kolo, sportovní oblečení. Propagační smlouvy a jejich prezentace vrcholovými sportovci mají okamžitý účinek na širokou veřejnost, která se díky prestižním přenosům a identifikačním mechanismům chce ztotožnit s firmami svého idolu. S využitím

emocionálního spojení mezi sportovcem a potenciálním zákazníkem, které je posíleno pozitivním image, atraktivností a známostí sportovce, se pokoušejí prodávat svým zákazníkům odpovídající doplňky (kola, běžecké vybavení, neopreny atd.). Výzkum ukázal důležitost sponzoringu sportovce. Šest dotázaných uvedlo údaj 30-60% rozpočtu zabezpečuje právě příjem od sponzorů, většinou se jedná o částku bližší 60%. Dvěma sportovcům sponzorské peníze zabezpečí více jak 60% celkových ročních nákladů a pouze dalším dvěma stačí méně, než 30%. Jde o triatlety podporovány klubem. Významným zdrojem příjmu profesionálního sportovce jsou i různé grantové programy. Tento finanční zdroj uvádí šest sportovců s tím, že celková částka z grantů nepřesáhne 5% rozpočtu. Většina oslovených triatlonistů jsou reprezentanty ČR dosahující na závodech Mistrovství Evropy a Mistrovství světa velmi dobrých výsledků a někteří splňují i nominační kritéria pro účast na OH, jsou jejich dalším zdrojem finance ze státní podpory reprezentace. Takto získané prostředky pokryjí asi 10% ročního rozpočtu. Z ankety vyplynul i fakt, že ne všichni oslovení sportovci umí zabezpečit roční rozpočet z cizích zdrojů. Dva respondenti uvedli jeden ze zdrojů financování i vlastní peníze. Uvedly číslo 10-20% celkových nákladů. Pokud se podíváme na celkové náklady na sezonu pohybující se v průměru okolo 500 tisíc, nejde o tak velkou částku, uvážíme-li, kolik peněz závodníci vydělají na finančních odměnách za umístění na závodech. Oslovení sportovci jsou zárukou velmi kvalitních výsledků, pořadatelé závodů, zejména zahraničních, rádi tyto triatlonisty zvou a dávají tzv. startovné. Přesná částka je tajná a nikde se neuvádí, dle mých zkušeností se může pohybovat až k tisíci euro za závod. Závodník má většinou podmínku v podobě dokončení závodu. Je-li „startovné“ opravdu vysoké, další z podmínek je umístění do určitého místa. Závodník opravdu vysoké úrovně dokáže vydělat jen na „startovním“ velké peníze při frekvenci 5-15 závodů za sezonu. Ne všude ale pořadatelé tyto peníze vyplácí. Otázka vydělaných peněz za sezonu byla velmi citlivá, proto jsem volil rozsah tohoto údaje tak široký, aby všichni účastníci měli pocit nezneužitelnosti. V odpovědích devět z deseti uvedlo údaj vyšší, než 1.25 milionu korun. Jen jeden uvedl odpověď uvádějící částku nad jeden milion korun, ale nedosahující 1,25 milionu. Na celkových výsledcích sportovce se podílí jen on sám, ale většinou má kolem sebe tým lidí, kteří pomáhají se zabezpečením. Jedná se o trenéra, regeneračního pracovníka, výživového poradce a téměř v žádném takovém týmu nechybí člověk na sportovní marketing. Ten má na starost oblast získávání peněz. Najdou se i takové odpovědné týmy lidí okolo profesionálního triatlonisty, kteří mají ve svém středu odborníka na daně a účetnictví. Je nemálo profesionálních sportovců ve světě, kteří jsou trestně stíháni za daňové úniky. Všichni tito lidé okolo sportovce participují na jeho výsledcích a dostávají určitá procenta z finančních výher.

Obrázek č. 3. Odvody z finančních výher.

Jak ukazuje obrázek č. 3., jeden závodník udává údaj přesahující 10% z výher pro trenéra, zbylých devět sportovců udává údaj do 10% pro trenéra. Všichni triatlonisté se shodli na čísle do 5% celkově všem zbývajícím členům realizačního týmu. Zajímavý údaj je ohledně odvodu z výher pro klub, za který závodník startuje. Jde o dva respondenty, oba shodně uvedly údaj 15% z celkových finančních výher na závodech.

6 DISKUZE

Při sestavování této práce se narazil na několik témat, nad kterými bych se zamyslel. To první a hlavní je téma profesionalizace ve sportu. Kdo je vlastně sportovní profesionál, na jakých základech pracuje, jak jej vnímá společnost, co do ní přináší, jaký má vlastně význam pracovat jako profesionální sportovec, v našem případě triatlonista.

V dnešní době a v České republice jsou skutečným fenoménem dva kolektivní sporty, fotbal a hokej. Oslava vítězství národních mužstev se dá přirovnat k oslavám ve starověkém Řecku. Naplní se náměstí, lidé se cítí jako součást družstva, které úspěšně reprezentovalo naši zemi a to celé pomáhá zvyšovat národní hrdost každého člověka. Je také ve většině případů velkou ctí, ale i odpovědností každého sportovce reprezentovat svou zemi na významných sportovních kláních. Národní hrdost je v takových případech opravdu veliká. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že triatlonisté v době, kdy jsem reprezentoval naši zemi ve světě, byli opravdu hrdi na možnost národní reprezentace. Při takových příležitostech se zapomínalo na osobní rivalitu a při samotných závodech se spolupracovalo pro co nejlepší výsledek národní reprezentace. Často se podávaly kvalitnější výkony, než při jiných závodech, na kterých sice šlo o finanční ocenění, ale ne tak už o to, co nejlépe reprezentovat svou zemi. Rozepisují se o tom více z důvodu objasnění často až heroických výkonů, které můžeme vidat při sportovních přenosech v televizi. A téměř vždy jde o reprezentanty, jinak ale profesionální sportovce, kteří v případě zranění na reprezentačních akcích dále nemohou vykonávat svou sportovní činnost a přichází tak o výdělek. Pokud se ale na to samé podíváme i z jiného úhlu pohledu, zjistíme, že při úspěchu na závodech či utkáních, kde sportovec reprezentuje svou zemi (ME,MS, OH) v případě úspěchu zvyšuje svou cenu na trhu profesionálního sportu a s tím přisun peněz. Zdroje můžeme hledat v oblasti sponzoringu a reklamy a vyššího startovního na závodech v případě zájmu organizátorů. Nedá mi ale nepostesknout si na rozdílný pohled na profesionála v kolektivním sportu (fotbal, hokej), kde se nad slovem profesionál ve spojení se sportovcem ani nepozastavíme, a na pohled sportovního profesionála v individuálním sportu (velká výjimka je tenis). Mezi sportovci provozující profesionalismus v individuálním sportu a kolektivním je veliká propast. Ta je umocňována zájmem médií. Denně vidíme a čteme v hlavních periodikách a v hlavních vysílacích časech propagaci velkých kolektivních sportů, už mnohem méně vidíme, nebo čteme o sportovcích v individuálních sportech. Je to dáno větším přísunem sponzorských peněz, zviditelněním reklamy a tradicí sportu u nás. Stává se z toho uzavřený kruh. Sport-diváci-média-reklama-sponzoři-peníze. Uspěť v souboji s velkými sporty se ale také daří. Musí za tím stát mnohem

větší individuální úspěch přesahující hranice naší země, který je sám o sobě tak velký, že si jej všimnou i média v zahraničí. Mám na mysli úspěchy rychlobruslařky Martiny Sáblíkové, lyžaře Lukáše Bauera a Lucie Záhrobské, cyklistů Romana Kreuzigera, Jaroslava Kulhavého a Zdeňka Štybara, veslařů Ondřeje Synka a Mirky Knapkové. V triatlonu Lucie Zelenková, Filip Ospalý a Petr Vabroušek dosáhly také srovnatelných výsledků na ME i MS, ale prezentace jejich úspěchů byla malá. Větší možnost vejít do povědomí veřejnosti má tenis a atletika. Jsou to dlouhodobě velmi mezinárodně úspěšné sporty, které přitahují mediální pozornost. Po důkladné osobní analýze napříč sporty docházím k výsledné úvaze, že ne vše závisí jen na přísunu peněz do daného sportovního odvětví a po té i k samotnému sportovci, ale důležitou úlohu zde hraje i marketingová strategie a schopnosti týmu lidí starajícího se o sportovce. Všechny úspěšné sportovce v oblasti marketingu nyní reprezentují specializované sportovně marketingové společnosti nebo přímo osobní manažeři specializovaní a etablovaní ve sportovním světě. Na českém trhu v oblasti sportu, ale i kultury působí firma TK PLUS s.r.o. Tato firma zastupuje široké spektrum sportovců. Úspěšní profesionální sportovci mají v dnešní době větší možnost, jak se, nebo být prezentován na sportovním trhu a tím i k vydělávání větších peněz. S větším příjmem financí si sportovci často neumí poradit. Nejde tak ani o to, kam je vložit nebo investovat, ale jak správně odvést všem institucím řádně a včas odvody, které určuje zákon. Nesmíme zapomenout na fakt, že profesionální sportovec je z pohledu českých zákonů osoba samostatně výdělečně činná. Před rokem 1989 byli všichni sportovci amatéry, což znamenalo, že museli mít zaměstnání, ze kterého jim plynul příjem. Po změně režimu se sportovci oficiálně stali profesionály a těmto novým podmínkám se snažily přizpůsobit i sportovní řády a pravidla, které začaly přebírat standardy běžné ve vyspělejších evropských státech.

Naším úkolem nebylo zkoumat profesionalismus a jeho fungování v kolektivních sportech, to má svá specifika, ale ve sportu, který je silně individuální a z pohledu historie mladý. Triatlonový profesionál je pojem, který vznikl v momentu, kdy se kvalitní výsledky nedaly již dělat jen amatérským přístupem. Mám tím na mysli sice soustavnou sportovní činnost, ale narážející na hodinové limity nutné jak k absolvování kvalitního sportovního tréninku, podloženého regenerací tak časově náročné cestování po závodech. To vše v sobě neslo časovou náročnost a nemožnost se věnovat další činnosti přinášející zdroj obživy. Triatlonista profesionál má jako svůj hlavní zdroj příjmů finanční výhry ze závodů. Protože odměny v České republice za umístění jsou velmi nízké, velká část sezony probíhá na zahraničních závodech. To je nejdůležitější zdroj příjmu, mimo sponzorských peněz. Člověku

neorientujícím se v problematice odvodu daní z příjmu ze zahraničí zbývá jediná možnost, najmout si kvalitní účetní firmu, která se orientuje v této složité problematice, aby nedocházelo ke dvojímu danění. Problematika danění a správného výpočtu odvodů u profesionálního sportovce je složitá a nedovolím si v této oblasti více rozepisovat tento problém. Z mých vlastních zkušeností a ze získaných informací z rozhovorů s triatlonisty posledních let si dovolím konstatovat, že všem profesionálním závodníkům v triatlonu u nás spravují daně a vše spojené s účetnictvím specializované firmy. Takto závodník získá klid na svou sportovní činnost a jistotu v oblasti správnosti daňových přiznání a odvodů státu podle platných zákonů. Téma profesionální sportovec podnikající v individuálním sportu a správa peněz by byla velmi obsáhlá práce náležící odborníkům. Přes všechnu snahu, kterou jsem dokázal vyvinout, jsem práci na podobné téma neobjevil. Většina, pokud existují, se zabývají profesionalismem v kolektivních hrách a sportech.

Posledním tématem k zamyšlení je otázka, jak úspěšný musí být sportovec v triatlonu, aby to pro něj mohlo být hlavním zdrojem příjmu. Triatlon je olympijským sportem. Přesto se v České republice potýká s nedostatkem finančních prostředků, která je dána úspěšností tohoto sportovního odvětví. Úspěšnost myslím ve dvou rovinách, jedna je sportovní, výsledková a druhá v hledání sponzorů a dalších zdrojů financování. Triatlonisté mají ve svém středu nejen medailistu z olympijských her, ale i Mistra Evropy, nebo i další významné sportovní úspěchy na evropských a světových závodech. Přesto vedení Českého svazu triatlonu neumělo do této doby tyto výsledky mediálně zviditelnit a tím i napomoci k získání větší podpory sponzorů. V médiích se o triatlonu téměř nic nedočteme a to i přes nesporně kvalitní výsledky českých triatlonistů ve světě. Je to dáno malou propagací tohoto sportu a neschopností prezentovat se na veřejnosti jako celek, jako sportovně úspěšné odvětví. V kontrastu s tímto jsou zde samotní profesionální triatleti, kteří se již naučili oslovovat média a spolupracovat s redaktory. Časté jsou informace o závodech a výsledcích na odborných internetových stránkách, či popis průběhů závodu z osobního pohledu. Tyto údaje objevíme i ve všech významných zahraničních periodikách. Každý profesionál má své webové stránky, kde komentuje své trénování, závodění, výsledky. Triatlonista profesionál, musí být úspěšný nejen z pohledu sportovních výsledků, ale i v umění prezentovat se, prodávat se. Jen tak se sport stane hlavním zdrojem příjmů. V případě snížení sportovní výkonnosti a postupně i s věkem by měl hledat jiné vhodné uplatnění v dalším profesním životě. Z průzkumu to nevyplývá, přesto na základě osobních rozhovorů s respondenty znám vzdělání každého z nich. Bez výjimky jsou to vysokoškolsky vzdělaní lidé v oborech mimo

sport, dva z nich mají dvě vysoké školy a jeden i postgraduální studium. Neustále se zajímají o svůj obor a připravují se na život bez sportu.

Na základě doložitelných výsledků lze říci, že vrcholově profesionálně lze triatlon provozovat do 40ti let. Výsledky jsou ovlivněny nejen sportovní kvalitou sportovce, ale i postupem věku, zdravím a vnitřní motivací. Často právě vnitřní motivace hraje v rozhodování o ukončení kariéry největší roli. Z průzkumu údajů ankety lze vyčíst vysokou osobní motivaci každého z respondentů, jejich chuť cestovat a poznávat nové věci, řídit si svůj život a neposlední řadě i vydělávat peníze způsobem sobě blízkým. Zajímavá rovina úspěšnosti někdy závisí na činiteli, který neumíme ovlivnit, nelze změřit ani kvalitativně doložit. Na štěstí být v pravou chvíli na správném místě a mít kolem sebe správné lidi. Posledně jmenované můžeme výrazně ovlivňovat. Pokud si našich úspěchů cení ti praví sponzoři a pokud v mém týmu jsou lidé, kteří se umí pohybovat ve sportovním marketingu a reklamě, máme o úspěšné financování téměř postaráno. Uvědomuji si, že to, co jsem v předchozích řádcích napsal nepatří do seriózního výzkumu a výsledku, ale život profesionálního sportovce to může v nemalé míře ovlivnit. Potvrdí to všech deset zúčastněných respondentů.

Tabulka č.2 Hrubé odhady příjmů a výdajů

Příjem	Podpora sponzorů	250 000 Kč
	Granty	30 000 Kč
	Státní podpora	50 000 Kč
	Finanční výhry	1 100 000 Kč
	Celkem	1 430 000 Kč
Výdaje	Hrubé náklady	500 000 Kč
	Trenér	100 000 Kč
	Realizační tým	50 000 Kč
	Celkem	650 000 Kč
	Odhadovaný hrubý příjem	780 000 Kč

V tabulce č. 2. jsem se snažil dát dohromady na základě došlých dat ucelenou představu příjmů a výdajů profesionálního triatlonisty v jedné sportovní sezoně. Je to jen v průměrných číslech a pro velmi hrubou představu. Je na každém z nás, jak posoudíme míru výdělku s mírou pracovního (sportovního) nasazení a zda povolání profesionálního sportovce

v triatlonu je finančně atraktivní, či ne. Z mého osobního pohledu bývalého sportovce, triatlonového profesionála, pro kterého byl sport hlavním zdrojem příjmu, mohu říci, „byl to příjemný život, který mne obohatil o nové poznání a zkušenosti, převoditelné do dalšího mimosportovního života“.

Profesionální sport ve všech podobách je náročné a odpovědné povolání. Záleží na posouzení každého sportovce, zda se touto cestou vydá. Proměnných se ve sportovním profesionalismu vyskytuje mnoho a nejistota je veliká. Mimo velkých kolektivních sportů a v nich úspěšných jedinců, se individuálním profesionálním sportem finančně zabezpečit na delší část života nedá. Velká část těchto sportovců po odchodu ze sportu hledá uplatnění v dalším profesním životě. Nesou si to tohoto období života velkou devizu v podobě umění lépe se vyrovnat se s případnými neúspěchy, v umění pracovitosti a sebezdokonalování se.

7 ZÁVĚR

Profesionální sport ve všech aspektech v sobě nese mnoho, zatím nezodpovězených otázek a myšlenek. Generuje v sobě několik druhů odvětví, od reklamy, přes výzkum nových tréninkových metod a materiálů až po průmyslovou výrobu zabývající se sportovními potřebami. Nese v sobě nádech gladiátorských her, přitahuje pozornost diváků a médií. Nejlepší sportovci jsou opěvováni a jejich jména znají na celém světě. Profesionální sportovci umí oslovit velké masy lidí, kteří se do jejich životů personifikují a snaží se být jako oni. Často jsou vzorem pro několik generací, nejen sportovců. Musíme ale přiznat i negativum. Pro úspěch jsou sportovci a jejich okolí udělat vše. Tady se dostává do popředí otázka dopingu. Je na zvážení každého, zda se dá na cestu s dopingem, či ne. Je to spíše otázka morálních vlastností. V dnešním světovém profesionálním sportu vidíme i doping i činy hodné ceny fair-play. Sportovci se angažují v boji s chudobou, nebo pomáhají nadacím.

S rozvojem profesionálního sportu vznikají nová uplatnění pro oblast sportovního řízení a sponzoringu. Obory jako je regenerace a finanční poradenství se stanou základními kameny stavby každého profesionálního týmu, který se bude starat o sportovce. Půjde o malé skupinky lidí sdružující se kolem sportovce s cílem maximální efektivity každého z nich. To je cesta profesionalizace triatlonisty ve sportu, který má krátkou minulost, ale jak svět ukazuje, velkou budoucnost.

O sportu, zejména o tom profesionálním se dá napsat mnoho článků a vést polemiku, zatím je dost otázek a věcí nezodpovězených, nepopsaných. Tato velmi zajímavá oblast sportu, by zasloužila více pozornosti a odborných studií. Při mém hledání a mapování jsem jich moc neobjevil, konkrétně o triatlonu a jeho profesionalizaci, nebo příbuzném tématu nic. Obecně oblast profesionálního sportu v individuálních sportech by si určitě zasloužila více odborných a tematizovaných studií a článků odborníků, zabývajících se problematikou sportu. Na závěr chci říci, že věřím v lepší budoucnost sportovních profesionálů a v jejich oporu v legislativě. Rád bych tomu byl nápomocen.

8 SOUHRN

Ve výše prezentovaném textu jsem se zabýval otázkou profesionalizace v triatlonu, ve sportu s nedlouhou tradicí, ale dynamicky se rozvíjejícím, ve sportu, kde peníze hrají důležitou roli. V našich podmínkách se jich nedostává, země západní Evropy a Amerika je pro triatlon vytvořit umí. Je to dáno silou daných ekonomik a lepší legislativou. I postavení samotného profesionálního sportovce se podstatně liší a má oporu v zákonech.

V první části jsem se věnoval teoretickým východiskům a triatlonu, jako celku. Informace jsem získal z odborné dostupné literatury a ty jsem zpracovával do této práce. Mám zde kapitoly o historii triatlonu, jeho vzniku, o řízení, vrcholných organizacích, o soutěžích a pohárech, o pravidlech i vrcholovém pojetí triatlonu. Zdroje těchto informací jsou malé, odborných článků a knih nebylo mnoho vydáno a publikováno. Projevilo se malé povědomí o triatlonu a všeho, co v sobě nese. Více informačních zdrojů jsem našel na internetových triatlonových portálech českých i zahraničních.

V další části mé bakalářské práce jsem se věnoval zpracováním dat získaných z odpovědí na anketní otázky. Data nám ukazují možnosti financování profesionálního triatleta a ukazují na nutnost profesionalizace týmu podporujícího sportovce. V práci jsem poukázal na specifika a problémy spojené s profesionalizací v individuálním sportu. Vše jsem hodnotil na základě věrohodných informací a mých vlastních zkušeností.

SUMMARY:

In the above presented text I deal with the question of professionalism in triathlon which is a sport with quite a short history but which develops dynamically and in which money plays very important role. In our conditions we lack money while in West European countries it is possible to get it.. This can happen because of the strong economy and better legislation in these countries. The position of the professional sportsman is also considerably different and has a support in laws.

In the first part I gave my attention to theoretical resources and triathlon as a whole. I obtained the information from the available professional literature and I used it in my work. There are chapters about history and beginning of triathlon, about management, top organisations, competitions, cups, rules and the top conception of triathlon. There are not a lot of resources of information because only few articles and books were published. I revealed that the level of awareness of triathlon and everything around it is very low. I have found more information on the Czech and foreign triathlon internet portals.

In the next part of my thesis I went in for compiling all data I received from survey research. They show us possible ways of financing the professional triathlete and also revealed the necessity of professionalism of the team supporting the sportsmen. In my thesis I referred to the specifics and problems connected with the professionalisation in individual sports. I evaluated everything following reliable information and my own experience.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

- Arnold, R. Sport a Evropské společenství. *Evropské právo*. 2000, č. 6,
- Bártková, L. (2010). *Vybrané otázky z problematiky daně z příjmů u profesionálních sportovců kolektivních sportů*. Olomouc: FTK, UP
- Čáslavová, E. (2000a). *Management sportu*. Praha: Karolinum.
- Čáslavová, E. (2000b). *Management v tělesné výchově a sportu*. Praha: Karolinum.
- Čáslavová, E. (2009). *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia.
- Dovalil, J. aj. (2002). *Výkon a trénink ve sportu*. Praha: Olympia.
- Evropská charta sportu*. (1994). Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.
- Formánek, J., Horčic, J., (2006). *Triatlon*. Praha: Olympia
- Frömel, K. (2002). *Kompendium psaní a publikování v kinantropologii*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta tělesné kultury.
- Geist, B. (1992). *Sociologický slovník*. Praha: Victoria Publishing
- Horčic, J., (1996). *Všeobecná příprava v triatlonu*. Metodický dopis 3/96. Praha: ČSTT
- Chaloupka, J., Formánek, J., (2006). *Železnák.cz*. Žďár nad Sázavou: Axiom OrBiTt
- Havránek, B., & Trávníček, F. (Eds.). (1997). *Pravidla českého pravopisu*. Praha: Academia.
- Hobza, V., Rektořík, J. (2006). *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress.
- Horáková, H. (2000). *Strategický marketing*. Praha: Grada publishing.
- Hrabalová, Z. (2010) *Úroveň profesionalizace v české volejbalové extralize žen*. Diplomová práce. Olomouc: FTK, UP
- Komeščík, B., Fejtek, M. (1997). *Metodologie kinantropologického výzkumu: vybrané přednášky*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- Mazal, F. (1990). *Sportovní příprava VI*. Olomouc: FTK, UP.
- Neuwirt, B. (2004) *Příprava plavců v žákovském a juniorském věku*. Metodický list. Ostrava.
- Šílený, T. (1947). *Život v antickém Řecku*. Praha
- Zamarovský V. (1980) *Vzkříšení Olympie*. Praha
- Slovník cizích slov*. (1995). Praha: Encyklopedický dům.
- Živnostenský zákon. 2009. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Právní předpisy:

zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

zákon č. 83/ 1990 Sb., o sdružování občanů

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

Internetové odkazy:

<http://www.slowlwitch.com/>

<http://www.telesnakultura.upol.cz/index.php/telesnakultura/article/viewFile/54/117>

http://is.muni.cz/th/319835/fsps_b_a2/Bakalarska_prace.txt

http://www.triatlon.cz/upload/507_509.pdf

<http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/ps10/fyziol/web/sport/triatlon.html>

http://www.neziskovky.cz/data/stat_NNO_tabulka_1990_2011.txt11819.pdf

<http://management-marketingu.blogspot.com/2010/09/6-primarni-sekundarni-zdroje-dat.html>

<http://is.muni.cz/elportal/estud/fsps/ps07/mark/pages/02.html#n06>

<http://cs.wikipedia.org>

<http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

www.ironman.com

www.ipravnik.cz

www.sportbusiness.cz

www.triatlet.cz

www.etriatlon.cz

10 PŘÍLOHY

10.1 Anketní otázky

1. Profesionálem jsi kolik let?

- a) 1-2
- b) 3-5
- c) více jak 5

2. Tvůj věk?

- a) 20-25let
- b) 26-30let
- c) nad 30let

3. Právní forma klubu, za který závodíš?

- a) a.s.
- b) s.r.o.
- c) občanské sdružení (OS)
- d) příspěvková organizace

4. Klub, za který závodíš:

- a) má s tebou uzavřenou smlouvu, případně, na jak dlouho
- b) jsi jen členem klubu s registrací v ČSTT
- c) hostuješ

5. Jaký je tvůj sezonní rozpočet?

- a) do 250.000,- Kč
- b) 250.000,- Kč – 500.000,- Kč
- c) nad 500.000,- Kč

6. Kolik % tvého ročního rozpočtu pokryje klub, pokud máš smlouvu s klubem

- a) 10-25%
- b) 25-50%
- c) 50-75%
- d) 75-100%

7. Kolik procent tvého rozpočtu pochází od sponzorů, pokud nemáš smlouvu s klubem

- a) 10-30%
- b) 30-60%
- c) více jak 60

8. Ostatní zdroje financování, uveď které a orientační %

.....

9. Je sportovní činnost tvým jediným zdrojem příjmu?

- Ano
- Ne

10. Kolik % z finančních výher odvádíš :

- a) trenérovi do 10%, nad 10%
- b) týmu, pokud s ním máš smlouvu, uveď
- c) jiným členů tvého realizačního týmu (fyzioterapeut, výživový specialista, marketingový poradce, uveď

11. Celkový roční příjem z finančních výher a startovného

- a) 500.000,-Kč – 750.000,-Kč
- b) 750.000,-Kč – 1.000.000,-Kč
- c) 1.000.000,-Kč – 1.250.000,-Kč
- d) více než 1.250.000,-Kč

12. Hlavní motivační faktor tebe, jako triatlonového profesionála? Možnost uvést více odpovědí, případně doplnit jinou, svou

- a) cestování
- b) samostatnost, možnost řídit si svůj život
- c) vydělávat peníze způsobem mě blízkým
- d) atraktivita povolání triatlonového profesionála
- e) jiná.....

10.2 Prémiový řád profesionálního triatlon týmu

1. EKOL Superprestige Brno a EP Karlovy Vary - absolutní pořadí

- 1. 40.000,-
- 2. 20.000,-
- 3. 15.000,-

2. Český pohár - závody MČR (Brno, Karlovy Vary, Poděbrady, Tábor, Mělník)

- 1. 12.000,-
- 2. 7.000,-
- 3. 5.000,-
- 4. 3.500,-
- 5. 3.000,-
- 6. 2.500,-
- 7. 2.000,-
- 8. 1.500,-
- 9. 1.000,-
- 10. 500,-

Na prémii nemá nárok závodník v případě, že má nárok na prémii za absolutní pořadí (Brno, Karlovy Vary)

3. Celkové pořadí ČP v krátkém triatlonu

- 1. 50.000,-
- 2. 30.000,-
- 3. 20.000,-
- 4. 6.000,-
- 5. 5.500,-
- 6. 5.000,-
- 7. 4.500,-
- 8. 4.000,-
- 9. 3.500,-
- 10. 3.000,-

4. Mistrovství Evropy KT

- 1. 300.000,-
- 2. 150.000,-
- 3. 120.000,-
- 4. 60.000,-

- 5. 55.000,-
- 6. 50.000,-
- + startovné za dokončený závod: 5.000 Kč

5. Championship Series - „SP kategorie A“ !!!

- 1. 120.000,-
- 2. 60.000,-
- 3. 50.000,-

6. Mistrovství světa KT

- 1. 500.000,-
- 2. 250.000,-
- 3. 200.000,-
- 4. 100.000,-
- 5. 90.000,-
- 6. 80.000,-
- 7. 70.000,-
- 8. 60.000,-
- 9. 50.000,-
- 10. 40.000,-
- + startovné za dokončený závod: 10.000 Kč

7. ME duatlon

- 1. 50.000,-
- 2. 20.000,-
- 3. 15.000,-

8. MS duatlon

- 1. 75.000,-
- 2. 30.000,-
- 3. 20.000,-

1. Celková maximální vyplacená částka za celý *** TEAM elite bude 600.000,- Kč. Při překročení této částky budou prémie všem sportovcům poměrně kráceny.

2. V případě zisku medaile na Mistrovství Evropy nebo umístění do 6. místa na Mistrovství světa (vše olympijský triatlon, kategorie elite) nebudou závodníkovi prémie kráceny ani při překročení částky 600.000 Kč za celý tým (tzn. dostane 100% celé částky dle prémiového řádu).

3. Prémie dle prémiového řádu budou vyplaceny pouze v případě, že závodník absolvuje závod i vyhlášení vítězů v předepsaném sportovním oděvu.

Předepsaný závodní oděv - závodní kombinéza (dívky příp. plavky) *** TEAM VZOR 2009

Předepsané sportovní vybavení při vyhlásování vítězů:

- v případě okamžitého vyhlášení po skončení závodu - ZÁVODNÍ KOMBINÉZA

*** TEAM VZOR 2009

- v případě pozdního vyhlášení: teplé počasí

2008 - KRÁTKÝ CYKLO DRES *** TEAM A CYKLO KRAŤASY *** TEAM VZOR

: chladné počasí

2008 - DLOUHÝ CYKLO DRES *** TEAM A CYKLO ČAPÁKY *** TEAM VZOR

Za *** triathlon team

Sportovec